

Väiksemad kohtuvaidlused

☑ **Euroopa väiksemate nõuete menetluse** eesmärk on lihtsustada ja kiirendada piiriüleste nõuete menetlemist, kui nõude väärtus ei ületa 5000 eurot.

Euroopa väiksemate nõuete menetlus on vaidluspooltele kättesaadav alternatiivina liikmesriikide õiguses sätestatud menetlustele. Ühes liikmesriigis Euroopa väiksemate nõuete menetluse raames tehtud kohtuotsust tunnustatakse ja see pööratakse täitmisele teises liikmesriigis ilma täidetavaks tunnustamise määruse tegemise kohustuseta ning ilma võimaluseta tunnustamist vaidlustada.

Euroopa väiksemate nõuete menetluse tüüpvormid on kõikides keeltes kättesaadavad [siin](#). Menetluse algatamiseks tuleb täita vorm A. Vormile tuleb lisada kõik asjakohased dokumendid, nt kviitungid, arved jne.

Vorm A tuleb saata pädevale kohtule. Taotlusvormi kättesaamisel peab kohus täitma talle määratud osa vastusvormis. 14 päeva jooksul alates taotluse saamisest peab kohus toimetama selle koopia koos vastusvormiga kostjale. Kostja peab vastama 30 päeva jooksul, täites vastusvormis oma osa. Kohus peab mis tahes vastuse koopia saatma hagejale 14 päeva jooksul.

Kohus peab 30 päeva jooksul alates kostja vastuse kättesaamisest (kui see saadeti) tegema nõude suhtes otsuse või taotlema ükskõik kummalt poolt täiendavate andmete esitamist kirjalikult või kutsuma pooled suulisele arutamisele. Suulisel arutamisel ei pea kasutama esindaja abi ning kui kohtul on olemas asjakohased seadmed, võib arutamine toimuda video- või telekonverentsi vahendusel.

Kohtuotsuse kinnituse (mis tuleb vajaduse korral tõlkida teise liikmesriigi keelde) ja kohtuotsuse koopia alusel on kohtuotsus ilma täiendavate formaalsusteta täitmisele pööratav kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides. Ainuke põhjus, miks võidakse keelduda otsuse täitmisele pööramisest teises liikmesriigis, on see, kui otsus on vastuolus samasid pooli hõlmava teises liikmesriigis tehtud kohtuotsusega. Täitmine toimub kohtuotsuse täitmise liikmesriigi eeskirjade ja korra kohaselt.

Lingid

Järgnevad juhendid sisaldavad kasulikku teavet menetluse kohta, kuid need ei kajasta alates 14. juulist 2017 kehtivaid muudatusi. Kuni me tegeleme ajakohastamisega, tutvuge otse [☑ muutmismäärusega](#).

[Kasutusjuhend Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus](#)

[Praktiline juhend Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse kohaldamiseks](#)

Väiksemad kohtuvaidlused – liikmesriikide teatised ja otsingumootor pädeva kohtu/ametiasutuse väljaselgitamiseks

Riigi kohta üksikasjaliku teabe saamiseks klõpsake paremas servas selle lipukesel.

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehtede autoriõiguste eeskirjade kohta.

Viimati uuendatud: 18/01/2019

Väiksemad kohtuvaidlused - Belgia

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [nl](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad. Järgmised keeleversioonid: [en](#) on juba tõlgitud.

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Belgia õigusaktide kohaselt puudub eraldi menetlus väiksemate kohtuvaidluste lahendamiseks. Olemas on ainult nõ maksekäsuga seotud lihtmenetlused. Vt eraldi teabeleht.

Puudub eraldi menetlus väiksemate kohtuvaidluste lahendamiseks. Kasutatakse üldist menetlust, mis on siiski väga lihtne.

Tavapärane menetlus on järgmine:

- edastatakse kohtukutse kohtutäituri teatise näol;
- vahetatakse kirjalikke argumente ja esitatakse asjaolud;
- määratakse kindlaks kohtuistungi kuupäev (õigusnõustajad esitavad väited) ja tehakse järeldused arutelude põhjal;
- tehakse kohtuotsus.

Põhimõtteliselt lihtsustused puuduvad, kuigi mõnda menetlust ei algatata mitte hagiavalduse esitamisega, vaid taotlus esitatakse *in ter partes* põhimõttest lähtuvalt. Näiteks üürivaidlust käsitleva menetluse näol on tegemist *inter partes* põhimõttest lähtuvalt esitatud avalduse alusel algatatud menetlusega. Kohtumenetluse seadustiku (*Gerechtig Wetboek*) artiklis 1344a on sätestatud, et üüritingimusi arvesse võttes võib kinnisvara üürimisega seotud mis tahes hagi esitada tsiviilkohtu kantseleile kirjaliku avalduse kujul.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

1.2 Menetluse kohaldamine

1.3 Vormid

1.4 Õigusabi

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

1.6 Kirjalik menetlus

1.7 Kohtuotsuse sisu

1.8 Kulude hüvitamine

1.9 Edasikaebamise võimalus

Lingid

Maksekäsuga seotud lihtmenetlust käsitlevad õigusaktid – [föderaalse justiitsministeeriumi veebisait](#):

- klõkkige lingil „Geconsolideerde wetgeving” (konsolideeritud õigusaktid) rubriigi „Rechtsbronnen” (õiguse allikad) all;
- valige link „Gerechtig Wetboek” (kohtumenetluse seadustik) veebisaidi osas „Juridische aard” (õigusakti liik);
- trükkige „664” lahtrisse „woorden” (sõnad);
- klõkkige lingil „Opzoeking” (otsi) ja seejärel „Lijst” (loetelu);
- klõkkige lingil „Detail” (üksikasjad).

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 26/10/2015

Väiksemad kohtuvaidlused - Bulgaaria

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud. Alates 1. jaanuarist 2009 kohaldavad Bulgaaria kohtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrust (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus. Neid vaidlusi menetlevad piirkondlikud kohtud, samal ajal kui küsimuste puhul, mida määruses (EÜ) nr 861/2007 konkreetselt ei käsitleta, kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse seadustiku üldsätteid.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.2 Menetluse kohaldamine

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.3 Vormid

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.4 Õigusabi

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.6 Kirjalik menetlus

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.8 Kulude hüvitamine

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 10/07/2017

Väiksemad kohtuvaidlused - Tšehhi

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Tšehhi Vabariigis spetsiaalne väiksemate nõuete menetlus puudub. Väiksemate nõuete kategooriat (st rahalise hüvitise summat) võetakse arvesse ainult apellatsioonimenetluses.

1.2 Menetluse kohaldamine

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 202 lõikes 2 on sätestatud, et kohtuotsust, mis käsitleb *kuni 10 000 Tšehhi krooni suurust rahalist hüvitist* (ilma viiviste ja kõrvalnõueteta), ei saa edasi kaevata; seda sätet ei kohaldata tagaseljaotsuste suhtes.

Seega võib tagaseljaotsuse edasi kaevata, isegi kui otsus käsitleb summat, mis on väiksem kui 10 000 Tšehhi krooni.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 238 lõike 1 punktis c on sätestatud, et kassatsioonkaebust ei saa esitada kohtuotsuste ja -määruste peale, mille apellatsioonkaebusega vaidlustatud resolutiivosa käsitleb *kuni 50 000 Tšehhi krooni suurust rahalist hüvitist* (ilma viiviste ja kõrvalnõueteta), v.a juhul, kui otsus või määrus käsitleb lepingulist tarbija- või töösuhet.

1.3 Vormid

Spetsiaalsed väiksemate nõuete menetluse vormid puuduvad.

1.4 Õigusabi

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohaselt peab kohus teavitama menetluse pooli nende menetlusõigustest ja -kohustustest. Sellega seoses on õigusaktides sätestatud, millist nõu peab kohus pooltele konkreetses menetlusolukorras andma.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Tsiviilkohtumenetluses reguleerivad tõendite esitamist, hindamist ja kogumist olenemata summast samad eeskirjad.

1.6 Kirjalik menetlus

Väiksemate nõuete menetlust käsitlevas seaduses ei ole kehtestatud erandeid menetluse toimetamise korrast.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Väiksemaid nõudeid käsitlev kohtuotsus ei erine sisu poolest teistest kohtuotsustest.

1.8 Kulude hüvitamine

Kulusid hüvitatakse tsiviilkohtumenetluse üldnormide kohaselt.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Nagu eespool märgitud, ei saa kohtuotsust, mis käsitleb *kuni 10 000 Tšehhi krooni suurust rahalist hüvitist* (ilma viiviste ja kõrvalnõueteta) edasi kaevata; seda reeglit ei kohaldata tagaseljaotsuste suhtes.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 06/03/2019

Väiksemad kohtuvaidlused - Saksamaa

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

- 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus
-

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus (*Zivilprozessordnung*) ei ole sätestatud erimenetlust väiksemate kohtuvaidluste lahendamiseks, kuid seadustiku paragrahviga 495a nähakse ette lihtsustatud menetlus. See lubab kohtul selliste juhtumite korral, kus vaidlusalune summa on 600 eurot või alla selle, otsustada oma mõistlikku kaalutusõigust kasutades, kuidas edasi toimida. Seadustikuga ei piirata selle võimaluse kasutamist mingil muul viisil: näiteks ei seostata seda menetlust mingit kindlat liiki vaidlusega.

1.2 Menetluse kohaldamine

Seega võib kohus oma mõistlikku kaalutusõigust kasutades selliste juhtumite korral otsustada, kuidas edasi toimida, ning võib eelkõige kasutada teatavaid konkreetseid meetodeid menetluse lihtsustamiseks. Kohus ei ole aga kohustatud seda tegema. Isegi juhul, kui vaidlusalune summa on väiksem kui 600 eurot, võib kohus menetlust jätkata tavaeeskirjade kohaselt.

Kui kohus määrab menetluse kindlaks oma kaalutusõigust kasutades, ei saa pooled seda vaidlustada. Nad võivad vaid taotleda suulist istungit.

1.3 Vormid

Puuduvad tüüpvormid, mida peaks kasutama.

1.4 Õigusabi

Kohaldatakse tavapäraseid eeskirju. Seda sellepärast, et lihtsustatud on ainult menetluskorda. Menetlusosalistele, kes ei kasuta õigusesindaja abi, antakse õigusabi samal viisil, nagu neile menetlusosalistele, kes kasutavad õigusesindaja abi. Näiteks võib jaoskonnakohtute (*Amtsgerichte*) menetletavate juhtumite korral hagiavalduse registreerida kohtu kantseleis suuliselt. Ka õigusesindaja abi kasutav isik võib avalduse registreerida suuliselt, selmet esitada see advokaadi kaudu.

Asjaolu, kas menetlusosaline kasutab õigusesindaja abi või mitte, ei mõjuta ka kohtu teavitamis- ja nõustamiskohustuse (*Aufklärungs- und Hinweispflichten*) laadi ja ulatust. Kohus on seadusest tulenevalt kohustatud selgitama menetlust õiguslikust ja faktilisest seisukohast ning täpsustama teemasid.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Kohus ei pea tõendeid koguma üksnes tavapärasel viisil. Vastupidiselt tavapärasele otseseid tõendeid käsitlevale põhimõttele (*Unmittelbarkeit*), mis tähendab, et tunnistajad, eksperdid või menetluse pooled tuleb menetlevas kohtus poolte juuresolekul ära kuulata, võib kohus lihtsustatud menetluse korral näiteks ette näha, et tunnistajaid, eksperte või pooli küsitletakse telefoni teel või kirjalikult.

1.6 Kirjalik menetlus

Võidakse kasutada menetlust, mis on algusest lõpuni ainult kirjalik, kuid kui üks pool seda nõuab, tuleb menetlus läbi viia suuliselt.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohtuotsus on lihtsama ülesehitusega kui tavamenetluse korral, sest üldjuhul ei saa alla 600 euro suuruseid nõudeid hõlmavate juhtumite kohta tehtud kohtuotsuste peale esitada apellatsiooni.

Näiteks võidakse välja jätta asjaolude kirjeldus. Samuti on võimalik jätta välja otsuse põhjendused, kui pooled on sellega nõus või kui oluline osa põhjendustest on juba esitatud kohtuprotokollis. Kuid rahvusvahelise õigusala koostöö nõuete tõttu tuleb kohtuotsuse põhjendused siiski esitada juhul, kui kohtuotsus kuulub tõenäoliselt täitmisele välisriigis (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 313a lõike 4 punkt 5).

Kui kohus otsustab erandkorras anda loa apellatsiooni esitamiseks – seda teeb kohtunik oma kaalutusõigust kasutades –, kohaldatakse kohtuotsuse ülesehituse suhtes tavaeeskirju.

1.8 Kulude hüvitamine

Puuduvad kulude hüvitamisega seotud piirangud. Kohaldatakse tavaeeskirju.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Üldjuhul ei saa alla 600 euro suuruseid nõudeid hõlmavate juhtumite kohta tehtud kohtuotsuste peale esitada apellatsiooni, kuid erandkorras võidakse edasikaebamist lubada, kui esimese astme kohus annab oma kohtuotsuses loa apellatsiooni esitamiseks. Seda võidakse lubada, kui juhtum on põhimõttelise tähtsusega või kui apellatsioonikohtu otsus on vajalik õiguse edasiarendamiseks või järjepideva kohtupraktika tagamiseks.

Kui apellatsiooni esitamine ei ole lubatud, peab esimese astme kohus juhtumi uuesti menetlusse võtma, kui pool, keda kohtuotsus kahjustas, väidab, et kohus ei ole oma kohustust asjaosalised ära kuulata nõuetekohaselt täitnud ning tehtud otsus ei ole seetõttu objektiivne.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 04/05/2017

Väiksemad kohtuvaidlused - Eesti

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Menetlusreeglid tsiviiliasjade kohtulikuks menetlemiseks Eesti kohtutes on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustikus (TsMS) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus, alusel tsiviiliasja lahendamisel kohaldatakse ulatuses, milles menetlus ei ole reguleeritud nimetatud määruses, tsiviilkohtumenetluse seadustikus lihtmenetluse kohta sätestatud. Nimetatud määruse alusel võib asja lahendada kohtualluvuse järgi pädev maakohus. Lihtmenetlust reguleeriva TsMS § 405 järgi menetleb kohus lihtmenetluse asja oma õiglase äranägemise kohaselt lihtsustatud korras, järgides üksnes TsMS-is sätestatud üldisi menetluspõhimõtteid.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus, alusel tsiviiliasja lahendamisel kohaldatakse ulatuses, milles menetlus ei ole reguleeritud nimetatud määruses, tsiviilkohtumenetluse seadustikus lihtmenetluse kohta sätestatud.

Eesti riigisiseste asjade menetlemisel kohaldatakse lihtmenetluse sätteid juhul, kui tegemist on varalise nõudega hagiga ning hagihind ei ületa summat, mis arvestatuna põhinõudelt vastab 2000 eurole ja koos kõrvalnõuetega 4000 eurole.

1.2 Menetluse kohaldamine

TsMS § 405 lg 3 kohaselt võib kohus lihtsustatud korras hagi menetleda ilma, et selle kohta oleks vaja teha eraldi määrus. Kohus menetleb hagi lihtmenetluses oma õiglase äranägemise kohaselt lihtsustatud korras, järgides üksnes üldisi menetluspõhimõtteid. Lihtmenetluses tagab kohus menetlusosaliste põhiõiguste ja -vabaduste ning oluliste menetlusõiguste järgimise ning kuulab menetlusosalise tema taotlusel ära. Selleks ei pea korraldama kohtuistungit. Menetlusosalistele tuleb siiski teatada nende õigusest olla kohtu poolt ära kuulatud. Menetluse lihtsustamine on kohtu võimalus, mitte kohustus.

Hagi menetlemisel lihtmenetluses võib kohus muuhulgas:

- protokollida menetlustoiminguid üksnes ulatuses, milles kohus peab seda vajalikuks, ja välistada protokollile vastuväidete esitamise õiguse;
- määrata tähtaja seaduses sätestatud erinevana;
- tunnustada menetlusosalise lepingulise esindajana ka seaduses nimetatud isikuid;
- kalduda kõrvale tõendite esitamise ja kogumise vorminõuete kohta seaduses sätestatud ja tunnustada tõendina ka seaduses sätestamata tõendusvahendeid, muu hulgas menetlusosalise seletust, mis ei ole antud vande all;
- kalduda kõrvale menetluskirjelduste kättetoimetamise ja menetlusosaliste esitatavate dokumentide vorminõuete kohta seaduses sätestatud, välja arvatud hagi kostjale kättetoimetamisel;
- loobuda kirjalikust eelmenetlusest või kohtuistungist;
- koguda tõendeid omal algatusel;
- teha asjas otsuse kirjeldava ja põhjendava osata;
- tunnustada asjas tehtud lahend viivitamata täidetavaks ka muul juhul, kui on seaduses nimetatud, või ilma seaduses ettenähtud tagatiseta.

Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse algatamise avalduse saab kohtule esitada elektrooniliselt või postiteenuse osutaja vahendusel. Elektrooniliselt on võimalik avaldus esitada selleks loodud infosüsteemi kaudu (E-toimik, <https://www.e-toimik.ee/>). E-toimiku kaudu avalduse esitamiseks saab isik infosüsteemi sisse logida ja seal toiminguid teha üksnes Eesti id-kaardiga. Samuti on elektrooniliselt võimalik avaldus kohtule esitada e-posti teel. Eesti kohtute kontaktandmed on kättesaadavad kohtute veebilehelt <http://www.kohus.ee/>.

Avaldus peab olema saatja poolt allkirjastatud. Elektrooniliselt esitatud avaldus peab olema varustatud saatja digitaalallkirjaga või edastatud muul sellesarnasel turvalisel viisil, mis võimaldab saatja tuvastada. Elektrooniliselt on avaldus võimalik esitada ka faksi teel või muus kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, tingimusel, et kirjaliku dokumendi originaal antakse kohtule üle viivitamata. Kohtulahendi peale kaebuse esitamise korral tuleb kaebuse originaal esitada kümne päeva jooksul.

Kohus võib menetlusosalise elektronpostiga esitatud avalduse või muu menetluskirjelduse lugeda piisavaks ka juhul, kui see ei vasta digitaalallkirjaga varustamise nõudele, kui kohtul ei ole kahtlust saatja isikus ja dokumendi saatmises, eriti kui samalt elektronposti aadressilt on kohtule sama asja menetluses sama menetlusosalise poolt varem esitatud digitaalallkirjaga dokumente või kui kohus on nõustunud, et talle võib avaldusi või muid dokumente esitada ka sellisel viisil.

Euroopa väiksemate nõuete määruse art 13 lg 1 b) ii) kohase nõusoleku andmine elektrooniliselt on võimalik elektroonilise infosüsteemi (<https://www.e-toimik.ee/>) kaudu, e-posti teel või faksiga eespool kirjeldatud tingimustel. Kinnituse võib kohtule esitada ka koos Euroopa väiksemate nõuete menetluse avaldusega.

Advokaatidele, notaritele, kohtutäituritele, pankrotihalduritele ja riigi- või kohaliku omavalitsuse asutusele tuleb menetlusdokumendid kätte toimetatada elektrooniliselt selleks ettenähtud infosüsteemi kaudu. Muul viisil kättetoimetamine on lubatud vaid mõjuval põhjusel. Lihtmenetluses võib menetlusdokumentide kättetoimetamisel küll kõrvale kalduda kättetoimetamise vorminõuete kohta sätestatust, kuid sellesse võimalusse tuleb suhtuda ettevaatusega. Kättetoimetamise reeglitest ei või kõrvale kalduda kostjale hagiavalduse kättetoimetamisel ja menetlusosalistele kohtulahendi kättetoimetamisel.

Riigilõivu suurus määratakse kindlaks tsiviilasja hinna järgi, mis omakorda määratakse kindlaks nõutava rahasummaga. Tsiviilasja hinna arvutamisel tuleb liita põhinõude summa kõrvalnõuete summaga. Kui Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluses soovitakse viivise väljamõistmist, mis pole avalduse esitamise seisuga sissenõutavaks muutunud, tuleb avalduse esitamise seisuga arvestatud viivise summale liita summa, mis vastab ühe aasta eest arvestatud viivise summale. Riigilõivu suurus määratakse kindlaks saadud lõpliku rahasumma järgi (tsiviilasja hind) ning [riigilõivuseaduse](#) § 59 lg 1 [lisa 1](#) oleva tabeli järgi.

Apellatsioonkaebuse esitamisel tuleb tasuda riigilõivu sama palju, kui tuli tasuda Euroopa väiksemate nõuete avalduse esialgsel esitamisel maakohtule, arvestades appellatsioonkaebuse ulatust. Määruskaebuse esitamisel ringkonnakohtusse tuleb tasuda riigilõivu 50 eurot. Riigikohtule kassatsioonkaebuse ja määruskaebuse esitamisel tuleb tasuda kautsjoni. Kassatsioonkaebuselt tasutakse kautsjonina üks protsent tsiviilasja hinnast, arvestades kaebuse ulatust, kuid mitte alla 100 euro ja mitte üle 3000 euro. Määruskaebuselt tasutakse kautsjonina 50 eurot.

Kohtuasjade toimingute riigilõivud ja kautsjonid tasutakse Rahandusministeeriumi kontodele:

SEB Pank – a/a EE571010220229377229 (SWIFT: EEUHEE2X)

Swedbank – a/a EE062200221059223099 (SWIFT: HABAE2X)

Luminor Bank – a/a EE221700017003510302 (SWIFT: NDEAEE2X)

Kui Euroopa väiksemate nõuete menetluses tehtud jõustunud kohtuotsust vabatahtlikult ei täideta, tuleb isikul, kes soovib otsust sundtäita, pöörduda täitemenetluse algatamiseks [kohtutäituri](#) poole.

Artikli 21 lõike 2 punkti b) kohaselt võetakse määruse alusel läbiviidud kohtumenetluses tehtud lahend Eestis täitmisele üksnes juhul, kui see on koostatud eesti või inglise keeles või kui kinnitusele on lisatud eesti- või ingliskeelne tõlge. Juhul, kui Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluses tehtud lahendi peale on esitatud appellatsioonkaebus, kohaldab määruse artiklis 23 sätestatud meetmeid ringkonnakohus, kuhu appellatsioonkaebus esitati. Juhul, kui kohtuotsus on tehtud tagaselja ning selle peale on esitatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku §-s 415 nimetatud kaja, tuleb avaldus meetmete kohaldamiseks esitada kaja lahendavale kohtule.

Juhul, kui appellatsioonkaebust veel esitatud ei ole, kohaldab määruse artiklis 23 nimetatud meetmeid asjas lahendi teinud kohus. Määruse artikkel 23 punktis c) nimetatud meetme rakendamiseks on pädev maakohus, kelle tööpiirkonnas täitemenetlus toimub või peaks toimuma.

Täitemenetluse seadustiku §-s 46 sätestatud juhtudel võib täitemenetluse peatamise otsustada lisaks kohtule ka täitemenetlust läbiviiv kohtutäitur.

1.3 Vormid

Siseriiklikult kohaldatavad tüüpvormid lihtsustatud menetluste kasutamiseks puuduvad.

1.4 Õigusabi

Kui isik osaleb kohtumenetluses lepingulise esindaja kaudu, peab esindajal olema üldjuhul õiguse õppesuunal vähemalt riiklikult tunnustatud magistrakraad, sellele vastav kvalifikatsioon Eesti Vabariigi haridusseaduse § 28 lõike 2² tähenduses või sellele vastav välisriigi kvalifikatsioon. Siiski võib lihtmenetluse asjas kohus lubada esindajana osaleda ka isikul, kes ei vasta nimetatud haridusnõudele, kuid on siiski kohtu hinnangul pädev kohtus esindama. Lihtmenetluse erisused kohalduvad üksnes esimese astme kohtumenetluses maakohtus. Maakohtu poolt tunnustatud lepinguline esindaja, kes ei vasta haridusnõudele, ei saa teha toiminguid ringkonnakohtus ega Riigikohtus.

Esindaja osavõtt asjast ei piira tsiviilkohtumenetlusteovõimelise menetlusosalise isikliku osavõttu asjast. Esindaja käitumine ja teadmine loetakse võrdseks menetlusosalise käitumise ja teadmiseks.

Kui kohus leiab, et menetlusosaliseks olev füüsiline isik ei ole ise võimeline kaitsma oma õigusi ja tema olulised huvid võivad advokaadi abita jääda kaitseta, selgitab kohus talle võimalust saada riigi õigusabi.

Õigusabi andmine toimub tsiviilkohtumenetluse seadustiku menetlusabi andmise reeglite kohaselt (§ 180 jj) ja riigi õigusabi seaduses sätestatud korras. Riigi õigusabi andmine otsustatakse isiku taotluse alusel.

Riigi õigusabi antakse füüsilisele isikule, kelle elukoht on õigusabi andmise avalduse esitamise ajal Eesti Vabariigis või mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis või kes on Eesti Vabariigi või mõne muu Euroopa Liidu liikmesriigi kodanik. Elukoha määramisel lähtutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades artiklist 62. Muule füüsilisele isikule antakse õigusabi üksnes juhul, kui see tuleneb Eestile siduvast rahvusvahelisest kohustusest.

Taotlus riigi õigusabi saamiseks tsiviilasjas menetlusosalisena kohtumenetluses esitatakse kohtule, kes asja menetleb või kelle pädevuses oleks asja menetleda.

Riigi õigusabi võib saada füüsiline isik, kes oma majandusliku seisundi tõttu ei suuda õigusabi vajamise ajal tasuda asjatundliku õigusteenuse eest või suudab seda teha üksnes osaliselt või osamaksetena või kelle majanduslik seisund ei võimalda pärast õigusteenuse eest tasumist lihtsat toimetulekut.

Füüsilisele isikule ei anta menetlusabi, kui:

- 1) menetluskulud ei ületa eeldatavasti menetlusabi taotleja kahekordset keskmist ühe kuu sissetulekut, mis on arvatud taotluse esitamisele eelnenud nelja kuu keskmise kuusissetuleku alusel ning millest on maha arvatud maksud ja sundkindlustuse maksed ja seadusest tulenevate ülalpidamiskohustuste täitmiseks ettenähtud summa, samuti mõistlikud kulud eluasemele ja transpordile;
- 2) menetlusabi taotleja saab menetluskulud kanda oma olemasoleva ja suuremate raskusteta müüdava vara arvel, millele saab seaduse kohaselt pöörata sissenõude;
- 3) menetlus on seotud menetlusabi taotleja majandus- või kutsetegevusega ega puuduta tema majandus- või kutsetegevusega mitteseotud õigusi. Nimetatud ei kehti osas, milles see välistab kohtusse pöördumisel ja apellatsioonkaebuselt riigilõivu tasumisest täielikult või osaliselt vabastamiseks menetlusabi andmise füüsilisele isikule, kui menetlus on seotud menetlusabi taotleja majandus- või kutsetegevusega ega puuduta tema majandus- või kutsetegevusega mitteseotud õigusi.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Kohus võib **lihtmenetluses** kalduda kõrvale tõendite esitamise ja kogumise vorminõuete kohta seaduses sätestatust ja tunnustada tõendina ka seaduses sätestamata tõendusvahendeid (nt menetlusosalise seletus, mis ei ole antud vande all). Erinevalt tavapärasest hagimenetlusest võib kohus lihtmenetluse asjas koguda tõendeid ka omal algatusel. Siiski tuleb silmas pidada, et kohtu tegevuse tagajärjel ei kannataks poolte võrdsus kohtu ees. Asjaolud, mille kohta kohus tõendeid kogub, peavad menetlusosalised olema eelnevalt kohtu ette toonud.

Tõendite kogumise eeskirjad on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku 25. peatükis. Kumbki pool peab hagimenetluses tõendama neid asjaolusid, millele tuginevad tema nõuded ja vastuväited, kui seadusest ei tulene teisiti. Pooled võivad kokku leppida tõendamiskoormise jaotuse erinevalt seaduses sätestatust ja selle, millised on tõendid, millega mingit asjaolu võib tõendada, kui seadusest ei tulene teisiti. Tõendeid esitavad menetlusosalised. Kohus võib teha menetlusosalistele ettepaneku esitada täiendavaid tõendeid. Kui tõendit esitada sooviv menetlusosaline ei saa tõendit ise esitada, võib ta taotleda kohtult tõendite kogumist. Tõendi esitamisel või tõendite kogumise taotlemisel peab menetlusosaline põhjendama, millise asjas tähtsust omava asjaolu tõendamiseks ta soovib tõendit esitada või tõendite kogumist taotleb. Tõendite kogumise taotluses tuleb märkida ka kogumist võimaldavad andmed. Kohus annab menetlusosalistele eelmenetluses tähtsaja tõendite esitamiseks ja nende kogumise taotlemiseks. Kui menetlusosalise taotlus tõendeid koguda jäi rahuldamata seetõttu, et menetlusosaline jättis kohtu nõudmisest hoolimata tõendite kogumisega seotud kulud ette maksmata, ei ole tal hiljem õigust taotleda sellist kogumist, kui taotluse rahuldamine põhjustaks asja arutamise edasilükkamise.

Kui on vaja tõendeid koguda väljaspool asja menetleva kohtu tööpiirkonda, võib asja läbivaatav kohus teha määruse menetlustoimingu erinõude korras tegemiseks kohtus, kelle tööpiirkonnas on võimalik tõendeid koguda. Erinõue täidetakse korras, mis on kehtestatud erinõudes taotletava menetlustoimingu tegemiseks. Menetlusosalistele teatatakse menetlustoimingu aeg ja koht, kuid menetlusosalise puudumine ei takista erinõude täitmist. Menetlustoimingu protokoll ja erinõude täitmisel kogutud tõendid saadetakse viivitamata asja läbivaatavale kohtule. Kui erinõude alusel menetleva kohtu poolt tõendite kogumisel tekib vaidlus, mille lahendamiseks sõltub tõendite kogumise jätkamine ja mida erinõude alusel menetlev kohus lahendada ei või, lahendab vaidluse põhiasja menetlev kohus. Kui erinõuet täitev kohus leiab, et asja lahendamise seisukohalt on mõistlik anda tõendite kogumine üle teisele kohtule, esitab ta sellele kohtule asjakohase taotluse ja teatab sellest menetlusosalistele.

Eesti tsiviilkohtumenetluses on lubatud kasutada välisriigis selle riigi seaduste kohaselt kogutud tõendeid, kui nende saamiseks tehtud menetlustoiming ei ole vastuolus Eesti tsiviilkohtumenetluse põhimõtetega. EL Nõukogu määruse 1206/2001 liikmesriikide kohtute vahelise koostöö kohta tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades sätestatud korras tõendite kogumist taotlenud Eesti kohtu koosseis või korralduse alusel tegutsev kohtunik võib selle määruse kohaselt viibida välisriigi kohtu poolse tõendite kogumise juures ja osaleda selles. Menetlusosalised, nende esindajad ja eksperdid võivad osaleda tõendite kogumisel samas ulatuses, nagu nad võivad osaleda tõendite kogumisel Eestis. Määruse artikli 17 lõike 3 kohaselt lubatud Eesti kohtu poolisel vahetul tõendite kogumisel mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis võib osaleda asja lahendav kohtukoosseis, korralduse alusel tegutsev kohtunik või kohtu määratud ekspert.

Kui tõendeid tuleb koguda mujal kui Euroopa Liidu liikmesriigis, taotleb kohus tõendite kogumist selleks pädeva ametkonna kaudu vastavalt tsiviil- ja kaubandusajades välisriigis tõendite kogumise konventsioonile. Kohus võib välisriigis koguda tõendeid ka Eesti Vabariiki selles riigis esindava saadiku või pädeva konsulaarametniku vahendusel, kui välisriigi õiguse järgi ei ole see keelatud.

Tõendi esitanud või tõendite kogumist taotlenud pool võib tõendist loobuda ja tõendi tagasi võtta üksnes vastaspoole nõusolekul, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

1.6 Kirjalik menetlus

Lihmenetluse asja võib lahendada kirjalikus menetluses. Kohus tagab menetlusosaliste põhiõiguste ja -vabaduste ning oluliste menetlusõiguste järgimise ning kuulab menetlusosalise tema taotlusel ära. Selleks ei pea korraldama kohtuistungit. Kohus võib loobuda kirjalikust eelmenetlusest või kohtuistungist.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Otsus koosneb sissejuhatausest, resolutsioonist, kirjeldavast ja põhjendavast osast.

Otsuse sissejuhatuses märgitakse:

- otsuse teinud kohtu nimetus;
- otsuse teinud kohtuniku nimi;
- otsuse avalikult teatavakstegemise aeg ja koht;
- tsiviilasja number;
- hagi ese;
- tsiviilasja hind;
- menetlusosaliste nimed ja isiku- või registrikoodid;
- menetlusosaliste aadressid, kui see on ilmselt vajalik otsuse täitmiseks või tunnustamiseks;
- menetlusosaliste esindajate nimed, esindajate asendumise korral viimaste esindajate nimed;
- viimase kohtuistungit aeg või viide asja lahendamisele kirjalikus menetluses.

Otsuse kirjeldavas osas märgitakse loogilises järjekorras lühidalt ja olulist sisu esile tuues esitatud nõuded ja nende kohta esitatud väited, vastuväited ja esitatud tõendid.

Otsuse põhjendavas osas märgitakse kohtu tuvastatud asjaolud ja nendest tehtud järeldused, tõendid, millele on rajatud kohtu järeldused, samuti seadused, mida kohus kohaldas. Kohus peab otsuses põhjendama, miks ta ei nõustu hageja või kostja faktiliste väidetega. Kohus peab otsuses kõiki tõendeid analüüsima. Kui kohus mõnda tõendit ei arvesta, peab ta seda otsuses põhjendama. Alternatiivse nõude rahuldamisel ei pea teise alternatiivse nõude rahuldamata jätmist põhjendama.

Lihmenetluses võib kohus teha otsuse ilma kirjeldava ja põhjendava osata või põhjendavas osas piirduda üksnes õigusliku põhjenduse ja tõendite, millele on rajatud kohtu järeldused, märkimisega.

Otsuse resolutsiooniga lahendab kohus selgelt ja ühemõtteliselt poolte nõuded ja veel lahendamata taotlused, samuti rakendatud hagi tagamise abinõudega seotud küsimused. Resolutsioon peab olema selgelt arusaadav ja täidetav ka muu otsuse tekstita.

Resolutsiooni juures märgitakse ka otsuse edasikaebamise kord ja tähtaeg, muu hulgas kohus, kuhu kaebus tuleb esitada, ning viide, et kaebus võidakse lahendada kirjalikus menetluses, kui kaebuses ei taotleta selle lahendamist istungil. Tagaseljaotsuses märgitakse õigus esitada otsuse peale kaja. Resolutsiooni juures selgitatakse ka seda, et juhul, kui kaebuse esitaja soovib taotleda kaebuse esitamiseks menetlusabi (nt riigilõivu tasumisest vabastamist apellatsioonkaebuse esitamisel), tuleb tal menetlustähtaja järgimiseks menetlustoiming teha, st kaebus esitada apellatsioonitähtaja kestel.

1.8 Kulude hüvitamine

Üldised põhimõtted :

- Hagimenetluse kulud kannab pool, kelle kahjuks otsus tehti.
- Pool, kelle kahjuks otsus tehti, hüvitab teisele poolele nii kohtukulud, kui ka kohtumenetluse tõttu tekkinud vajalikud kohtuvälised kulud.
- Kohtukulud on riigilõiv, kautsjon ning asja läbivaatamise kulud. Asja läbivaatamise kulud on: a) tunnistaja-, eksperdi- ja tõlgikulud ning kohtuekspertiisiseaduse alusel hüvitatavad menetlusvälisel isikul seoses ekspertiisi tegemisega tekkinud kulud; b) dokumentaalse tööendi ja asitööendi saamise kulud; c) vaatluse kulud, muu hulgas sellega seotud vajalikud kohtu sõidukulud; d) menetluskulude kohtutäituri vahendusel ning välisriigis ja eksterritoriaalsetele Eesti Vabariigi kodanikele kättetoimetamise ja edastamise kulud; e) menetluskulude väljastamise kulud; f) tsiviilasja hinna määramise kulud. Kohtuvälised kulud on mh: a) menetlusosaliste esindajate kulud; b) menetlusosaliste sõidu-, posti-, side-, majutus- ja muud sellesarnased kulud, mis on kantud seoses menetlusega; c) menetlusosaliste saamata jäänud töötasu või muu püsiv sissetulek; d) seaduses sätestatud kohtueelse menetluse kulud, välja arvatud juhul, kui hagi on esitatud hiljem kui kuus kuud pärast kohtueelse menetluse lõppu; e) kohtutäituri tasu hagi tagamise eest ja hagi tagamise määramise täitmise kulud; f) kohtutäituri tasu menetluskulude kättetoimetamise eest; g) kohtutäituri tasu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 655/2014 alusel tehtud Euroopa arestimismääruse täitmise eest ja Euroopa arestimismääruse täitmise kulud, samuti Kohtutäituri ja Pankrotihaldurite Koja tasu sama määruse alusel esitatud teabe hankimise taotluse läbivaatamise eest; h) menetluskulude kandmisel menetlusabi taotlemise avalduse menetlemise kulud; i) lepitusmenetluses osalemise kulud juhul, kui kohus on kohustanud pooli osalema selles.
- Poole seadusliku esindaja menetluskulud hüvitatakse samas korras kui poole menetluskulud.
- Hagi osalise rahuldamise korral kannavad pooled menetluskulud võrdsetes osades, kui kohus ei jaota menetluskulusid võrdeliselt hagi rahuldamise ulatusega või ei jäta menetluskulusid täielikult või osaliselt poolte endi kanda.

Kulude jaotus märgitakse lõpplahendis. Kulude summaline kindlaksmääramine toimub vastavalt menetluskulude kindlaksmääramise reeglitele kas vaidluse sisulise lahendamise kohta tehtud lõpplahendis või eraldi menetluses pärast vaidluse kohta tehtud sisulise lõpplahendi jõustumist.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Lihtmenetluse asjas tehtud otsuses võib maakohus märkida, et ta annab loa otsuse edasikaebamiseks. Sellise loa annab kohus eelkõige juhul, kui apellatsioonikohtu lahend on maakohtu arvates vajalik ringkonnakohtu seisukoha saamiseks mingi õigusnormi kohta. Edasikaebamise loa andmist ei pea otsuses põhjendama.

Lihtmenetluses tehtud otsuse resolutsiooni juures märgib kohus otsuse edasikaebamise korra ja tähtaja. Ringkonnakohus võib apellatsioonkaebust lihtmenetluse asjas menetleda sõltumata maakohtu loast ja apellatsioonkaebuse saab esitada sõltumata maakohtu loast. Kui maakohus edasikaebamise luba andnud ei ole, menetleb ringkonnakohus apellatsioonkaebust tingimusel, et maakohtu otsuse tegemist võis mõjutada selge eksimus õiguse kohaldamisel või asjaolude tuvastamisel. Ringkonnakohus võib siiski keelduda väikest hinda arvestades apellatsioonkaebuse menetlemisest üksnes juhul, kui asja lahendus maakohtus on tõenäoliselt õige ja täiendav asja menetlemine apellatsioonimenetluses põhjustaks üksnes tarbetut kulu nii ajalisel kui ka rahaliselt. Ringkonnakohus ei või jätta apellatsioonkaebust menetlemata ainuüksi põhjusel, et tegemist on lihtmenetluse asjaga. Euroopa väiksemate kohtuvaidluste määruse kohaselt tehtud kohtuotsuse peale on poolel ja iseseisva nõudega kolmandal isikul võimalik esitada esimese astme kohtu otsuse peale apellatsioonkaebus kohtuotsuse teinud maakohtu kohtualluvuse järgsele ringkonnakohtule. Iseseisva nõudeta kolmas isik võib esitada apellatsioonkaebuse juhul, kui see ei ole vastuolus selle hageja või kostja kaebusega, kelle poolel ta menetluses osaleb. Kaebuse esitamiseks või muu menetlustoimingu tegemiseks kehtib kolmanda isiku suhtes sama tähtaeg kui selle hageja või kostja suhtes, kelle poolel ta menetluses osaleb..

Apellatsioonkaebust ei või esitada, kui mõlemad pooled on apellatsioonkaebuse esitamise õigusest kohtule tehtud avalduses loobunud.

Apellatsioonkaebuse võib esitada 30 päeva jooksul, alates otsuse apellandile kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel esimese astme kohtu otsuse avalikult teatavastegemisest.

Kui apellatsioonitähataja jooksul tehakse asjas täiendav otsus, hakkab apellatsioonitähataeg kulgema täiendava otsuse kättetoimetamisest ka esialgselt tehtud otsuse suhtes uuesti. Kirjeldava või põhjendava osata tehtud otsuse täiendamise korral puuduva osaga hakkab apellatsioonitähataeg uuesti kulgema tervikotsuse kättetoimetamisest.

Poolte kohtule avaldatud kokkuleppel saab apellatsioonitähetaega lühendada, samuti pikendada kuni viie kuuni otsuse avalikult teatavakstegemisest.

Apellatsioonkaebuses võib tugineda üksnes väitele, et esimese astme kohtu otsus põhineb õigusnormi rikkumisel või et apellatsioonimenetluses arvestamisele kuuluvate asjaolude ja tõendite kohaselt tuleks apellatsioonimenetluses teha esimese astme kohtu otsusest erinev otsus.

Apellatsioonkaebuses märgitakse muu hulgas: 1) kaevatava otsuse teinud kohtu nimetus, otsuse kuupäev ja tsiviilasja number; 2) apellandi selgelt väljendatud taotlus, märkides ära, millises ulatuses apellant esimese astme kohtu otsust vaidlustab ning missugust ringkonnakohtu lahendit apellant taotleb; 3) apellatsioonkaebuse põhjendus; 4) kaevatava otsuse kättetoimetamise aeg.

Apellatsioonkaebuse põhjenduses tuleb märkida: 1) millist õigusnormi on esimese astme kohus oma otsuses või otsuse tegemisel rikkunud või missuguse asjaolu on esimese astme kohus ebaõigesti või ebapiisavalt tuvastanud; 2) millest tuleneb õigusnormi rikkumine või asjaolu ebaõige või ebapiisav tuvastamine; 3) viide tõenditele, millega apellant soovib iga faktiväidet tõendada.

Kaebusele lisatakse dokumentaalsed tõendid, mida esimese astme kohtus ei esitatud ja mille vastuvõtmist apellant kohtult taotleb. Kui apellatsioonkaebuse põhjendamiseks nimetatakse uusi asjaolusid ja tõendeid, tuleb apellatsioonkaebuses märkida uute asjaolude ja tõendite esimese astme kohtus esitamata jätmise põhjus.

Kui apellant soovib, et kohus kuulaks ära tunnistaja või võtaks menetlusosalise seletuse vande all või korraldaks ekspertiisi või vaatluse, tuleb seda koos põhjendusega kaebuses märkida. Sel juhul tuleb kaebuses märkida tunnistajate või ekspertide nimed, aadressid ja sidevahendite numbrid, kui need on teada.

Kui apellant soovib asja arutamist kohtuistungil, peab ta seda apellatsioonkaebuses märkima. Vastasel juhul loetakse, et ta on nõus asja lahendamiseks kirjalikus menetluses.

Kui kohus on teinud otsuse ilma kirjeldava või põhjendava osata, tuleb maakohtule kümne päeva jooksul otsuse kättetoimetamisest teatada apellatsioonkaebuse esitamise soovist. Kohus täiendab otsust puuduva osaga kirjalikus menetluses. Otsuse täiendamise korral puuduva osaga hakkab apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg uuesti kulgema täiendava otsuse kättetoimetamisest arvates. Apellatsioonimenetluse osaline võib Ringkonnakohtu otsuse peale esitada kassatsioonkaebuse Riigikohtule, kui ringkonnakohtu otsus on oluliselt rikkunud menetlusõiguse normi või ebaõigesti kohaldanud materiaalsoiguse normi. Iseseisva nõudeta kolmas isik võib esitada kassatsioonkaebuse tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel.

Kassatsioonkaebust ei saa esitada, kui mõlemad pooled on kaebuse esitamise õigusest kohtule tehtud avalduses loobunud.

Kassatsioonkaebuse võib esitada 30 päeva jooksul otsuse kassaatorile kättetoimetamisest alates, kuid mitte pärast viie kuu möödumist ringkonnakohtu otsuse avalikult teatavakstegemisest.

Art 18 kohase läbivaatamise taotlemiseks tuleb avalduse lahendanud maakohtule esitada kaja. Kaja esitatakse tagaseljaotsuse teinud maakohtule tagaseljaotsuse kättetoimetamisest alates 30 päeva jooksul. Kui tagaseljaotsus toimetatakse kätte avalikult, võib kaja esitada 30 päeva jooksul alates päevast, kui kostja sai tagaseljaotsusest või selle täitmiseks algatatud täitemenetlusest teada.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 04/04/2019

Väiksemad kohtuvaidlused - lirimaa

SISUKORD

- [1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu](#)
 - [1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind](#)
 - [1.2 Menetluse kohaldamine](#)
 - [1.3 Vormid](#)
 - [1.4 Õigusabi](#)

- 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
- 1.6 Kirjalik menetlus
- 1.7 Kohtuotsuse sisu
- 1.8 Kulude hüvitamine
- 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Selline menetlus on vastavalt liri õigusnormidele olemas kui alternatiivne võimalus väiksemate tsiviilõiguslike nõuete esitamiseks. (Vt [☞ District Court \(Small Claims Procedure\) Rules \(Piirkonnakohtu eeskirjad \(väiksemate nõuete menetlus\) 1997 ja 1999\)](#)). Seda teenust osutavad piirkonnakohtu kantseleid ning selle eesmärk on käsitleda tarbijakaebusi odavalt ja õigusnõustajat kaasamata. Väiksemaid nõudeid (st teatavaid nõudeid piirväärtusega 2000 eurot) puudutava menetluse saab algatada ka interneti kaudu.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Väiksemate nõuete menetlust saab kasutada järgmiste nõuete korral:

- nõuded seoses kaupade või teenuste tellimisega isiklikuks tarbeks neid äritegevuse raames müüvalt isikult (tarbijakaebused);
- väikese varalise kahjuga (v.a isikukahjud) seotud nõuded;
- nõuded seoses üüri tagatisraha tagastamata jätmisega teatavat liiki rendiomandi korral. Näiteks kui tegemist on puhkemajaga või toa või korteriga hoones, kus elab ka omanik, tingimusel et nõue ei ületa 2000 eurot.

Nõuded seoses omaniku/üürniku nõuetega või rendipindadega seonduvates asjades, mis ei kuulu väikeste nõuete menetluse alla, võib esitada eraisikute eluruumide üürilepingute komisjonile: Private Residential Tenancies Board, 2nd Floor, O'Connell Bridge House, D'Olier Street, Dublin 2. Veebisait: <http://www.prtb.ie/>.

Väikeste nõuete menetlust ei saa kasutada nõuete korral, mis tulenevad:

- järeilmaksuga müügilepingust;
- üürilepingu rikkumisest;
- võlgadest.

1.2 Menetluse kohaldamine

Tarbija peab menetluse kasutamiseks olema ostnud kaubad või teenused isiklikuks tarbeks neid äritegevuse raames müüvalt isikult. Alates 2010. aasta jaanuarist saab seda menetlust kasutada ka üks ettevõtja teise vastu. Väiksemaid nõudeid menetleb piirkonnakohtu sekretär ehk väiksemate nõuete kohtusekretär. Võimaluse korral püüab kohtusekretär saavutada pooltevahelise kokkuleppe, ilma et oleks vaja kohtuistungit korraldada. Kui kokkulepet ei ole võimalik saavutada, esitab kohtusekretär nõude menetlemiseks piirkonnakohtule.

Hageja peab teadma selle isiku või ettevõtte nime ja aadressi, kelle vastu ta soovib nõuet esitada. Kui tegemist on ettevõttega, tuleb kasutada äriühingu täpset nime. Need andmed peavad olema täpsed, et tsiviilkohtunikul oleks võimalik kohtuotsus täitmisele pöörata.

Kui väiksemate nõuete kohtusekretär saab kostjalt teate nõude vaidlustamise või vastunõude esitamise kohta, võtab ta hagejaga ühendust ning esitab talle kostja vastuse või nõude kohta esitatud vastuse koopia. Kohtusekretär võib mõlemat poolt küsitleda ja nendega läbi rääkida, et püüda saavutada kokkulepet.

Kui kostja nõustub nõudega, peab ta sellest kohtukantseleid teavitama, tagastades kantseleile vastutusega nõustumise teate vormi. Kui kostja ei vasta, peetakse nõuet automaatselt mittevaidlustatuks. Piirkonnakohus teeb seejärel hageja kasuks nõude summa kohta otsuse (hagejal ei ole vaja kohtusse ilmuda) ja annab korralduse selle summa maksmiseks kindlaksmääratud lühikese tähtaja jooksul.

1.3 Vormid

Hageja saab taotlusvormi väiksemate nõuete kohtusekretärit või võib selle alla laadida kohtuteenistuse veebisaidilt aadressil <http://www.courts.ie/>.

1.4 Õigusabi

Kuna väiksemate nõuete menetluse eesmärk on menetleda tarbijakaebusi odavalt ja õigusnõustajat kaasamata, ei ole sellist liiki nõuete puhul õigusabi või nõustamine tavaliselt vajalik.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Kui asi antakse menetlemiseks kohtule, peavad pooled osalema piirkonnakohtu istungil. Asja menetletakse avalikult piirkonnakohtu tavapärase kohtuistungi käigus. Asja arutamiseks kutsub kohtusekretär hageja tõendite esitamiseks tunnistajapinki. Tõendid tuleb esitada vande või kinnituse all ja kostja võib hagejat nõudega seotud üksikasjades risküsitleda. Kostjale tuleb samuti anda tõendite esitamise võimalus. Kumbagi tunnistajat võib vastaspool või tema esindaja (kohalviibimise korral) risküsitleda. Pooltel on ka õigus kutsuda tunnistajaid või esitada tunnistajate ütlused, kuid neid kulusid ei hüvitata, sest menetluse eesmärk ei ole hüvitada selliseid kulusid, vaid hõlbustada väiksemate nõuete esitamist suhteliselt odavalt.

1.6 Kirjalik menettlus

Kui väiksemate nõuete kohtusekretär ei suuda asja lahendada, peab hageja esitama kohtuistungi päeval oma nõuet toetavad dokumendid, näiteks asjaomased kirjad, kviitungid või arved. Lisaks sellele antakse mõlemale poolele võimalus esitada suuliselt tõendeid ja neid võidakse risküsitleda.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kui hageja nõue rahuldatakse, teeb piirkonnakohus hageja kasuks nõude summa kohta otsuse ja annab korralduse selle summa maksmiseks kindlaksmääratud lühikese tähtaja jooksul.

1.8 Kulude hüvitamine

Kuigi pooled võivad kasutada õigusnõustaja teenuseid, ei ole neil õigust saada selliste kulude eest teiselt poolelt hüvitist, isegi kui asi lahendatakse neile soodsalt. Väikeste nõuete menetluse mõte on hõlbustada nõude esitamist ilma vajaduseta kasutada õigusnõustajat või vandeadvokaati.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Nii hagejal kui ka kostjal on õigus esitada piirkonnakohtu otsuse peale kaebus ringkonnakohtule. Ringkonnakohus võib määrata kulude hüvitamise, kuid selle otsuse teeb ringkonnakohtu kohtunik.

Lingid

<http://www.courts.ie/>

<http://www.courts.ie/courts.ie/Library3.nsf/PageCurrentWebLookUpTopNav/Small%20Claims%20Procedure>

http://www.citizensinformation.ie/en/justice/courts_system/small_claims_court.html

<http://www.courts.ie/courts.ie/Library3.nsf/PageCurrentWebLookUpTopNav/Small%20Claims%20Procedure>

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 06/11/2018

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Kas Kreekas on kehtestatud väiksemate nõuete menetlus (st võrreldes tavamenetlusega lihtsustatud menetlus, mida kohaldatakse teatavast rahalisest piirmäärast väiksemate nõuete puhul või teatavat liiki kohtuvaidluste puhul, olenemata nende rahalisest väärtusest)?

Tsiviilkohtumenetluse seadustik sisaldab väiksemate nõuete lahendamist käsitlevaid erisätteid (XIII peatüki paragrahvid 466–472).

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Väiksemaid nõudeid käsitlevaid erisätteid kohaldatakse: 1) kui vaidluse ese kuulub piirkondliku tsiviilkohtu (*eirinodikeío*) pädevusse ja puudutab vallasvara või vallasvara valdamisega seotud nõudeid või õigusi, mille väärtus on kuni 5000 eurot; või 2) kui vaidlusalune summa on suurem kui 5000 eurot ja hageja aktsepteerib haigetava nõude või õiguse rahuldamist summas, mis jääb alla 5000 euro. Sellisel juhul nõutakse menetluse kaotanud poolelt haigetava nõude või õiguse rahuldamist või kohtu aktsepteeritud hinnangulise summa maksmist.

1.2 Menetluse kohaldamine

Menetluse kohaldamine on kohustuslik.

Ei kohus ega vaidluse pooled ei saa kasutada väiksemate nõuete menetluse asemel tavamenetlust.

1.3 Vormid

Vormid puuduvad.

1.4 Õigusabi

Kas vaidluse pooltele, keda ei esinda advokaat, antakse õigusabi menetluslikes küsimustes (nt kohtusekretäri või kohtuniku poolt)? Kui jah, siis mil määral?

Vaidluse pooled võivad end ise kohtus esindada. Vaidluse poolt võib esindada ka tema abikaasa, alaneja või üleneja sugulane, kuni teise astme veresugulane või hõimlane või tema palgatöötaja. Eeldatakse, et abikaasa võib alati tegutseda oma abikaasa nimel ja nimetada muu esindaja. Kohtusekretäril või kohtunikul ei ole sellisel juhul kohustust vaidluse pooli või nende esindajaid, kes ei ole juristid, abistada.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Kas teatavad tõendite kogumist käsitlevad eeskirjad on leebemad kui tavamenetluse puhul? Kui jah, siis millised ja kuidas?

Väiksemate nõuete menetluses võivad piirkondliku tsiviilkohtu kohtunikud tavapäraest menetlusnormidest kõrvale kalduda: nad võivad arvesse võtta tõendeid, mis ei vasta õigusnormidest tulenevatele nõuetele, ning oma äranägemisel kohaldada menetlust, mida nad asjaolusid arvesse võttes peavad asja lahendamisel kõige ohutumaks, kiiremaks ja odavamaks.

1.6 Kirjalik menetlus

Avalduse võib esitada kirjalikult piirkondliku tsiviilkohtu kantseleile või suuliselt piirkondliku tsiviilkohtu kohtunikule, mispuhul taotlus dokumenteeritakse. Avaldus peab sisaldama: a) nende asjaolude täpset kirjeldust, mis on aluseks nõudele kooskõlas õigusega ja mis põhjendavad hageja poolt kostja vastu hagi esitamist; b) vaidluse eseme täpset kirjeldust; c) konkreetset hagiavalduse nõuet ja d) kõiki olemasolevaid tõendeid.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohtuotsus tehakse suuliselt avalikul kohtuistungil, tavaliselt kohe pärast poolte ära kuulamist kohtuistungil ajal ja enne, kui kohtunik hakkab arutama järgmist kohtuasja. Kohtuotsust pooltele kätte ei toimetata, kui kohtuprotokoll kinnitab, et kohtuotsus on tehtud mõlema poole või nende nimel tegutsevate isikute või nende volitatud advokaatide juuresolekul.

1.8 Kulude hüvitamine

Kulusid ei hüvitata.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Väiksemaid nõudeid käsitlevat kohtuotsust ei saa edasi kaevata.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkevõrsioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 17/07/2017

Väiksemad kohtuvaidlused - Hispaania

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [es](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Jah, kuni 6000 euro suuruste nõuete jaoks on kehtestatud suuline menetlus.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Suulises menetluses võib lahendada kuni 6000 euro suuruseid nõudeid.

1.2 Menetluse kohaldamine

Kirjaliku avalduse alusel.

1.3 Vormid

Kohustuslik tüüpvorm puudub. Kohaliku kohtu kantseleist on siiski võimalik saada kuni 2000 euro suuruste nõuete esitamiseks tüüpvormi või blanketti.

Seda vormi kasutatakse ainult hagiavalduse esitamiseks ning selle kasutamine on vabatahtlik. Vormi saab alla laadida veebisaidilt [Consejo General del Poder Judicial](#).

1.4 Õigusabi

Hageja võib osaleda suulises menetluses isiklikult, kuid kui nõude summa on suurem kui 2000 eurot, on advokaadi (*abogado*) ja menetlusagendi (*procurador*) kaasamine kohustuslik.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Tõendeid käsitlevad üldeeskirjad: kõik tõendid võetakse vastu ning tõendeid on võimalik nõuda ja esitada enne kohtuistungit.

1.6 Kirjalik menetlus

Menetluse kirjalike formaalsuste hulka kuuluvad hagiavaldus ja vastus hagiavaldusele. Menetlusküsimused lahendatakse kohtuistungil. Tõendid esitatakse suuliselt ja peamiselt kohtus.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohtuotsus sisaldab põhjendusi, on kirjalik ning samas vormis nagu mis tahes muu menetluse puhul.

1.8 Kulude hüvitamine

Kui advokaadi ja menetlusagendi osalemine on kohustuslik ja otsusega mõistetakse välja kohtukulud, võidakse poolele, kelle kasuks kulud välja mõisteti, hüvitada tema menetluskulud pärast nende hindamist ja tingimusel, et need ei ületa kolmandikku selle poole nõude summast, kelle kasuks kulud välja mõisteti.

Kui kohtuvaidluse pool, kelle kasuks kohtukulud välja mõisteti, ei ela kohtuistungit toimumise kohas, võidakse talle hüvitada menetlusagendi kaasamise kulud, isegi kui menetlusagendi kaasamine ei ole kohustuslik.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Kohtuotsuse saab edasi kaevata, kui nõude summa on suurem kui 3000 eurot. Edasikaebus tuleb esitada kirjalikult samale kohtule kuni 20 päeva jooksul. Edasikaebuse lahendamise pädevus on provintsikohtul (*Audiencias Provinciales*) ja seda lahendit enam edasi kaevata ei saa.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 26/07/2017

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [fr](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.
Järgmised keeleversioonid: [en](#) on juba tõlgitud.

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Prantsusmaal kohaldatakse väiksemate nõuete rahuldamiseks piirkondlikus kohtus (*tribunal d'instance*) ja kohalikus kohtus (*juridiction de proximité*) lihtsustatud menetlust, mida reguleeritakse tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklitega 843 ja 844. Menetlus algatatakse suulise või kirjaliku avalduse (*déclaration au greffe*) alusel, mis esitatakse või adresseeritakse pädeva kohtu kantseleile. Kantselei kutsub pooled kohtusse väljastusteatega tähtkirja teel. Kohtuistungil püüab kohtunik pooli lepitada ja võib nende nõusolekul määrata lepitaja. Kui lepitamine ei õnnestu, jätkatakse menetlust. Seaduslik esindamine ei ole kohustuslik. Pooli võivad esindada nende abikaasa, elukaaslane või isik, kellega nad on sõlminud tsiviilpartnerluslepingu, poolte vanemad, otse- või külgsugulased või poolte töötajad.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Nõude väärtus ei või ületada 4000 eurot ning nõue peab kuuluma asjaomase piirkondliku või kohaliku kohtu pädevusse.

1.2 Menetluse kohaldamine

Lihtmenetlus (kantseleile avalduse esitamise menetlus) on vabatahtlik.

Lihtmenetlust ei saa muuta tavamenetluseks.

1.3 Vormid

Vorm ei ole kohustuslik, sest avalduse kantseleile võib teha suuliselt. Kohtusse pöördumiseks on siiski vorm CERFA nr 10-0099, mis on kättesaadav Prantsuse avaliku teenistuse veebisaidil ja kõigi piirkondlike kohtute kantseleides.

1.4 Õigusabi

Kuna tegemist on lihtmenetlusega, mille raames käsitletakse kuni 4000 euro suurusi nõudeid, ja pooled kuulab ära kohtunik, ei ole õigusabi seadusega ette nähtud.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Tõendite kogumise eeskirjad on sarnased tavamenetluse puhul kohaldatavate eeskirjadega.

1.6 Kirjalik menetlus

Lihtsustatud menetlus ei hõlma puhtalt kirjalikku menetlust.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohtuotsuse suhtes kohaldatakse samu eeskirju mis tavamenetluse puhul.

1.8 Kulude hüvitamine

Kohaldatakse samu eeskirju mis teiste menetluste puhul. Et aga lihtsustatud menetluses ei nõuta advokaadi või seadusliku esindaja määramist, on sellega seotud kulud väiksemad.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Arvestades selliste nõuete väärtust, ei ole kohtuotsuse edasikaebamine apellatsioonikohtusse võimalik. Kohtuotsuse saab üksnes vaidlustada või kaevata otse kassatsioonikohtusse.

Lingid

[Justiitsministeeriumi \(Ministère de la Justice\) veebisait](#)

[Legifrance'i veebisait](#)

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 20/07/2017

Väiksemad kohtuvaidlused - Horvaatia

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Horvaatia Vabariigis reguleeritakse väiksemaid nõudeid tsiviilkohtumenetluse (*Zakon o parničnom postupku (Narodne Novine (NN; Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne) nr 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25*

/13 ja 89/14), edaspidi ZPP) artiklitega 457–467, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määruse (EÜ) nr 861/2007 (millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus, edaspidi määrus nr 861/2007) kohaseid väiksemaid kohtuvaidlusi aga ZPP artiklite 507.o – 507.ž sätetega.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Väiksemate nõuete menetlus kohalikus kohtus tähendab vaidlusasja, milles nõude summa ei ületa 10 000 Horvaatia kuna.

Kaubanduskohtutes toimuvates menetlustes on väiksemate nõuete menetlused sellised vaidlused, mille puhul nõude summa ei ületa 50 000 Horvaatia kuna.

Väiksemate nõuete menetlused hõlmavad ka menetlusi, mille puhul nõue ei puuduta raha, nõude esitaja on aga nõustunud alternatiivselt nõude tasumisega kuni 10 000 Horvaatia kuna suuruses summas (kohalikes kohtutes) või kuni 50 000 Horvaatia kuna suuruses summas (kaubanduskohtutes).

Väiksemate nõuete menetlused hõlmavad ka selliseid menetlusi, milles nõude esemeks ei ole raha, vaid üleantav vallasvara, mille väärtus nõude esitaja väitel ei ületa 10 000 Horvaatia kuna (kohalikes kohtutes) ega 50 000 Horvaatia kuna (kaubanduskohtutes).

Euroopa väiksemate nõuete praeguse korra puhul kohaldatakse määrust nr 861/2007 juhul, kui nõude väärtus ei ületa ajal, millal pädev kohus nõudevormi kätte saab, ilma kõigi intresside, kulude ja lõivudeta 2 000 eurot.

1.2 Menetluse kohaldamine

Väiksemate nõuete menetlused toimuvad kohalikus või kaubanduskohtus vastavalt ZPP artiklites 34 ja 34.b sätestatud sisulise pädevuse eeskirjadele. Väiksemate nõuete menetlused algatatakse nõude esitamisega pädevale kohtule, st autenttsel dokumendil põhineva täitmistaotluse esitamisega notarile, kui lubatav vastuväide täitedokumendile on esitatud ettenähtud ajaks.

1.3 Vormid

Vormid, muud nõuded või avaldused esitatakse kirjalikult, faksi või e-posti teel ning neid kasutatakse üksnes määruse nr 861/2007 kohaste Euroopa väiksemate nõuete menetluste puhul.

Väiksemate nõuete menetluste puhul hagi esitamiseks ei ole muid vorme ette nähtud.

1.4 Õigusabi

ZPP-s ei ole väiksemate nõuete menetluste õigusabi kohta erisätteid. Nõude esitajat võib väiksemate nõuete menetluses esindada advokaat.

Kui täidetud on tasuta õigusabi käsitleva seaduse (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) (*Narodne Novine* (NN; Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 143/13 – https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_143_3064.html)) sätteid, on menetlusosalistel õigus esmasele ja teisele õigusabile.

Esmast õigusabi pakkuvate volitatud ühenduste ja õigusabibüroode nimekirja vaatamiseks klõpsake järgmist linki:

<https://pravosudje.gov.hr/istaknute-teme/besplatna-pravna-pomoc/ovlastene-udruge-i-pravne-klinike-za-pruzanje-primarne-pravne-pomoci/6190>

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Väiksemate nõuete menetluste puhul peavad pooled esitama kõik nende nõude aluseks olevad asjaolud hiljemalt hagi või kaitseväite esitamise ajal ning samuti peavad nad esitama mis tahes tõendid, mis on vajalikud esitatud asjaolude toetuseks.

Kui pooled ei saanud nendest mitteolenevatel põhjustel hagi või kaitseväites asjaolusid või tõendeid esitada, võivad nad täiesti uusi asjaolusid või uusi tõendeid esitada eelistungil.

Kui pooled esitavad eelistungil uusi asjaolusid ja tõendeid eespool nimetatud sätteid eirates, ei võta kohus neid arvesse.

Tõendite kogumise suhtes kohaldatakse ZPP üldsätteid. Väiksemate nõuete menetluste puhul hõlmab tõendite kogumine seega inspekteerimisi, dokumente, tunnistajate ütlusi, kohtu tellitud eksperdiaruandeid, poolte antud tõendeid, ning kohus otsustab, milliseid esitatud tõendeid kasutatakse kohtuasja asjaolude kindlakstegemiseks.

Lisateavet tõendite kogumise kohta on esitatud teabepakkes pealkirjaga „Tõendite kogumine – Horvaatia Vabariik“ (*Izvođenje dokaza – Republika Hrvatska*).

1.6 Kirjalik menetlus

Väiksemate nõuete menetlus toimub kirjalikult.

Väiksemate nõuete menetluste puhul toimetatakse nõue alati koostajale kätte, et võimaldada nimetatud poolel esitada märkusi, ning kohtukutses, milles käsitletakse vajadust esitada kaitseväide, teavitatakse pooli, et kui nõude esitaja ei ilmu esmasele kohtulikule ärakuulamisele, käsitatakse seda nii, et ta on hagi tagasi võtnud; et selles menetluses peavad pooled esitama kõik asjaolud hiljemalt hagi või kaitseväite esitamisel; et eelistungil ei või esitada uusi asjaolusid või tõendeid, välja arvatud ZPP artikli 461a lõikes 3 sätestatud juhtudel, kui pooled ei saanud asjaolusid või tõendeid nendest mitteolenevatel põhjustel enne eelistungi algust esitada; ning et selle otsuse saab edasi kaevata üksnes artikli 354 lõikes 2 osutatud tsiviilkohtumenetlust käsitlevate sätete oluliste rikkumiste korral, mis on järgmised:

- punkt 1 – kui otsuse tegemises osales kohtunik, kes tuli seaduse kohaselt taandada (ZPP artikli 71 lõike 1 punktid 1–6) või kes diskvalifitseeriti kohtu otsusega, või isik, kellel ei olnud kohtuniku staatust,
- punkt 2 – kui otsus tehti sellises vaidluses käsitletud nõude kohta, mis ei kuulu kohtulikku pädevusse (ZPP artikkel 16),
- punkt 4 – kui vastuolus ZPP-ga tugines kohus oma otsuses poolte vastuvõetamatutele korraldustele (ZPP artikli 3 lõige 3),
- punkt 5 – kui vastuolus ZPP-ga tegi kohus nõude tunnistamisel põhineva otsuse, nõudest loobumisel põhineva otsuse, tagaseljaotsuse või kohtuprotsessita otsuse,
- punkt 6 – kui ühele poolele ei antud ebaseadusliku tegevuse, eelkõige (kohtudokumentide) kätte toimetamata jätmise tõttu võimalust olla kohtus ära kuulatud;
- punkt 8 – kui isik, kes ei saa olla menetluse pool, osales selles kas hageja või koostajana või kui juriidilist isikut kui poolt ei esindanud volitatud isik või kui teo- ja õigusvõimetut isikut ei esindanud seaduslik esindaja või kui seaduslik esindajal või advokaadil ei olnud tegelikult nõutavaid volitusi kohtuvaidluses osaleda või teha teatavaid menetlustoiminguid, kui kohtuvaidlust või teatavaid menetlustoiminguid ei kiideta tagantjärele heaks;
- punkt 9 – kui otsus tehti nõude kohta, millega seoses oli juba algatatud kohtuvaidlus või mille kohta oli juba tehtud seaduslikult kehtiv kohtuotsus, või kui juba oli saavutatud kohtulik kokkulepe või kokkulepe, millel on muude reguleerivate dokumentide alusel kohtuliku kokkuleppe omadused;
- punkt 10 – kui üldsus oli seadusvastaselt jäetud kohtumenetlusest eemale;
- ZPP punkt 11 – kui kohtuotsuses on viga, mille tõttu ei saa seda läbi vaadata, ja eelkõige kui kohtuotsuse resolutiivosa on arusaamatu, kui resolutiivosa on vastuoluline või on vastuolus kohtuotsuse põhjendustega või kui kohtuotsusel ei olegi põhjendusi või kui selle puhul ei ole esitatud põhjendusi otsustavate asjaolude kohta või kui need põhjendused on ebaselged või vasturääkivad või kui esineb vasturääkivusi otsustavate asjaolude vahel, mis on esitatud kohtuotsuse põhjendustes nende dokumentide või protokollide sisu kohta, mis on seotud menetluse käigus antud tunnistustega, ning tegelike dokumentide ja protokollide eneste vahel;

või juhul kui seaduses on viga.

Kui poole ajutine või alaline elukoht on väljaspool Horvaatia Vabariiki ja tema aadress ei ole teada, toimetatakse kohtudokumendid kätte vastavalt Horvaatia Vabariigi suhtes siduvatele eeskirjadele ning vastavalt ELi õigusaktidele, eelkõige seoses määruse nr 861 /2007 artiklis 13 osutatud menetlusega.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Väiksemate nõuete menetluses tehakse kohtuotsus kohe pärast põhiistungi toimumist. Kohtuotsuse tegemisel on kohtunik kohustatud pooltele selgitama, millistel tingimustel nad saavad esitada edasikaebuse.

Kuna puuduvad erisätted väiksemate nõuete menetlustes tehtud otsuste sisu kohta, kohaldatakse ZPP üldsätteid, st ZPP artiklit 338, milles on sätestatud, et kohtuotsuse kirjalik versioon peab sisaldama nõuetekohast sissejuhatust, regulatiivosa ja põhjendust.

Kohtuotsuse sissejuhatus sisaldab järgmist: viide, et kohtuotsus kuulutatakse välja Horvaatia Vabariigi nimel; kohtu nimi; kohtuniku või kohtu eesistuja, ettekandja-kohtuniku ning kolleegiumi liikmete ees- ja perekonnanimed, poolte, nende seaduslike esindajate ja agentide ees- ja perekonnanimed või ametinimed ja elukoht või registrijärgne asukoht; vaidluse eseme lühike kirjeldus; kohtumenetluse lõppkuupäev; kohtumenetluses osalenud poolte, nende seaduslike esindajate ja agentide tutvustus; ning kohtuotsuse tegemise kuupäev.

Kohtuotsuse resolutiivosa sisaldab kohtu otsust konkreetsete asjaomaste nõuete ja teiseste nõuete vastuvõtmise või tagasilükkamise kohta ning ka otsust nõudega seotud kokkuleppe saavutamise ettepaneku olemasolu või selle puudumise kohta (ZPP artikkel 333).

Põhjendustes kirjeldab kohus poolte nõuet, nende esitatud asjaolusid ning tõendeid, millele need nõuded tuginevad, millised asjaolud on kindlaks tehtud, miks ja kuidas on need asjaolud kindlaks tehtud ning kas need on tehtud kindlaks ütluste ärakuulamisega, millised tõendid esitati ning miks ja kuidas neid hinnati. Kohus osutab konkreetset, milliseid materiaaalõiguse sätteid on poolte nõudeid käsitleva otsuse puhul kohaldatud, ning vajaduse korral esitab oma arvamuse poolte seisukohtade kohta seoses vaidluse õiguslike alustega ning mis tahes ettepanekute või vastuväidete kohta, mille puhul ta menetluse käigus tehtud otsustes ei osutanud aluseid.

Tagaseljaotsuse, nõude tunnistamisel põhineva otsuse või nõudest loobumisel põhineva otsuse põhjenduses osutatakse üksnes sellise otsuse tegemise alused.

1.8 Kulude hüvitamine

Otsus väiksemate nõuete menetluse kulude hüvitamise kohta väljastatakse ZPP üldsätete alusel, mille kohaselt kohtuasja täielikult kaotanud pool on kohustatud hüvitama vastaspoole ning temapoolse menetlusse astuja kulud.

Kui pool saavutab kohtuasjas osalist edu, võib kohus saavutatud edu arvestades anda mõlemale poolele korralduse kanda ise oma kulud või anda ühele poolele korraldus hüvitada proportsionaalne osa teise poole ja temapoolse menetlusse astuja kuludest.

Kohus võib otsustada, et kui vastaspool ei saavutanud oma nõudes edu vaid suhteliselt väikeses ulatuses ja selsamal poolel ei tekkinud eraldi kulusid, peab üks pool hüvitama kõik vastaspoolele ja temapoolse menetlusse astujale tekkinud kulud.

Teisest küljest on pool kohustatud kohtuasja tulemusest olenemata hüvitama vastaspoole mis tahes kulud, mis on põhjustatud tema enda veast või temaga seotud asjaoludest.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Väiksemate nõuete menetluses saavad pooled kaheksa päeva jooksul esitada esimese astme kohtuotsuse kohta edasikaebuse.

Edasikaebuse esitamise tähtaega arvestatakse alates kohtuotsuse või otsuse tegemise päevast. Kui kohtuotsus või otsus on poolele kätte toimetatud, arvestatakse tähtaega alates kättetoimetamise päevast.

Väiksemate nõuete menetlust lõpetava kohtuotsuse või otsuse saab vaidlustada punktis 1.6 üksikasjalikult kirjeldatud põhjustel, st ZPP artikli 354 lõike 2 punktides 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10 ja 11 osutatud tsiviilkohtumenetluse eeskirjade olulise rikkumise korral või seaduses oleva vea tõttu.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 23/08/2018

Väiksemad kohtuvaidlused - Itaalia

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

- 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus
-

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Puudub eraldi menetlus väiksemate kohtuvaidluste lahendamiseks. Väiksemaid kohtuvaidlusi menetleb rahukohus (*giudice di pace*).

Üldjuhul püütakse rahukohtus toimuvad menetlused hoida võimalikult lihtsad (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 316–318).

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Rahukohus on pädev menetlema vaidlusi, mis hõlmavad vallasvara väärtusega 5000 eurot või alla selle, välja arvatud juhul, kui seaduses on sõnaselgelt sätestatud teisiti.

Maantee- ja veeliiklusõnnetustega seotud kahjunõudeid menetleb samuti rahukohus, tingimusel et hagi väärtus ei ole suurem kui 20 000 eurot.

Olenemata hagi summast menetleb rahukohus kõiki juhtumeid, mis on seotud järgmiste küsimustega:

- piiride märkimise ning puude ja põõsaste istutamiseks õigusaktides ette nähtud vahemaade järgimisega seotud juhtumid;
- kortermajade teenuste ulatus ja kasutamine;
- eluruumide omanike või kasutajate vahelised suhted seoses selliste küsimustega nagu suits, aur, kuumus, müra, vibratsioon ja samalaadsed häiringud, mis ületavad normaalset taset;
- intressid või lisakulud, mis on seotud viivitustega pensioni või sotsiaaltoetuste maksmisel.

1.2 Menetluse kohaldamine

Rahukohtule esitatud hagi menetlemine algab kohtukutse (*citazione*) väljastamisega, millega isik kutsutakse kindlaksmääratud istungile. Hagiavalduse võib esitada ka suuliselt ning sel juhul protokollib kohtunik selle dokumendis, mille hageja toimetab kostjale kätte koos kohtukutsega (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 316). Hagiavaldus peab sisaldama kohtu ja poolte nime ning juhtumi asjaolusid ja teemat. Ajaperiood, mis jääb kohtukutse kättetoimetamise päeva ja kohtusse ilmumise kuupäeva vahele, on poole lühem samast ajaperiодidist, mida kohaldatakse madalama astme kohtu (*tribunale*) menetluste suhtes (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 318). Esimesel kohtuistungil küsitleb rahukohtunik pooli oma äranägemise järgi ja püüab neid lepitada. Kui tal see õnnestub, siis sõlmitud kokkulepe protokollitakse. Kui lepituskatsed vilja ei kannu, palub rahukohus pooltel esitada kõik nende väiteid, kaitselauseid ja vastuväiteid toetavad asjaolud ning dokumendid ja muud tõendid. Kui see tundub menetluspoolte käitumist esimesel kohtuistungil silmas pidades vajalik, määrab rahukohus vaid korra uue istungi aja, et anda võimalus täiendavate tõendite esitamiseks ja kogumiseks. Poolte esitatud dokumendid võib lisada toimikusse ja neid võib seal hoida kuni juhtumi menetlemise lõpuni.

1.3 Vormid

Eelnevalt kindlaks määratud vormid puuduvad.

1.4 Õigusabi

Kui kohtuasja väärtus ei ole suurem kui 1100 eurot, võivad pooled end rahukohtus ise esindada (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 82; vt teabeleht „Kuidas toimida?“).

Kõigi muude juhtumite korral peavad pooled kasutama advokaadi abi. Kuid rahukohus võib juhtumi laadist ja ulatusest lähtuvalt lubada poolel ennast kohtus ise esindada, kui pool avaldab selleks suuliselt või muul viisil soovi.

Kohtunik kontrollib, kas pooled on võtnud kohtusse ilmumiseks kõik vajalikud meetmed, ning palub neil vajaduse korral täita mis tahes dokumendid või täiendada neid, kui ta leiab, et need dokumendid ei ole täidetud nõuetekohaselt.

Kui kohtunik leiab mis tahes vea advokaadile antud volitustes, määrab ta tähtaja, mille jooksul peavad pooled selle vea parandama. Kui viga parandatakse tähtaja jooksul, siis leitakse, et hagiavaldus on nõuetekohane, ning hagiavaldusega kaasnevat sisulist ja protseduurilist mõju kohaldatakse alates esimese teatamise kuupäevast (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 182).

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Tõendite kogumise eeskirjad on samad, nagu tavapärase kohtumenetluse puhul (vt teabeleht „Tõendite kogumine”).

1.6 Kirjalik menetlus

Puuduvad sätted puhtalt kirjaliku menetluse kohta, sest rahukohus on kohustatud pooled ära kuulama ja püüdma saavutada kokkulepet.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kas kohtuotsuse sisu käsitlevad eeskirjad on paindlikumad võrreldes eeskirjadega, mida kohaldatakse tavapärase kohtumenetluse korral? Kui jah, siis mil viisil?

Ei. Kohaldatakse tavapäraseid eeskirju.

1.8 Kulude hüvitamine

Kas kulude hüvitamisega seoses on kehtestatud mingid piirangud? Kui jah, siis millised?

Kulude väljamõistmise otsused tehakse lähtuvalt tavapärastest eeskirjadest, mille kohaselt peab kulud kandma kaotanud pool. Kuid võib juhtuda, et pooled peavad oma kulud ise kandma, kui nad mõlemad kaotavad või kui selleks on mõni muu hea põhjus.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Kas edasikaebamise võimalus on välistatud või vaid piiratud?

Hiljutise reformiga (2006. aasta seadusandlik dekreet nr 40) muudeti eeskirju, mille kohaselt vaidlustada erapooletuid kohtuotsuseid (*sentenze di equità*, mille tegemisel kasutab kohtunik oma kaalutusõigust), mis on tehtud seoses vaidlustega, mille väärtus ei ole suurem kui 1100 eurot. Selliste kohtuotsuste peale saab esitada apellatsiooni ainult juhul, kui on rikutud menetluseeskirju, põhiseadust või ELi õigust või sisulisi küsimusi reguleerivaid põhimõtteid.

Uusi sätteid kohaldatakse kõikide kohtuotsuste suhtes, mis on tehtud alates 2. märtsist 2006 (2006. aasta seadusandliku dekreeedi nr 40 artikkel 27).

Enne seda kuupäeva tehtud erapooletute kohtuotsuste peale võib esitada apellatsiooni kassatsioonikohtule (seadusest tulenevaid tähtaegu järgides), tuginedes asjaolule, et rikutud on põhiseadust, ELi õigust või menetluseeskirju või juhtumi sisulisi küsimusi reguleerivaid põhimõtteid või et algses kohtuotsuses ei ole nõuetekohaselt esitatud põhjendusi. Haldustrahve käsitlevad rahukohtu otsused võib vaidlustada ainult kassatsioonikohtule esitatava erakorralise apellatsiooniga.

Kõik muud rahukohtu otsused võib vaidlustada apellatsioonikohtus.

Vt teabelehed „Kohtusüsteemid”, „Kohtualluvus” ja „Kuidas toimida?”.

Seonduvad lisad

[Väiksemad kohtuvaidlused: tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid](#)

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 04/02/2019

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus
-

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Küprose õigussüsteemis puudub spetsiifiline väiksemate kohtuvaidluste menetlus peale selle, mis on ette nähtud määrusega (EÜ) nr 861/2007, mille kohaldamiseks on vastu võetud menetluseeskirjad.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

1.2 Menetluse kohaldamine

1.3 Vormid

1.4 Õigusabi

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

1.6 Kirjalik menetlus

1.7 Kohtuotsuse sisu

1.8 Kulude hüvitamine

1.9 Edasikaebamise võimalus

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusala koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õigusala koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 17/07/2017

Väiksemad kohtuvaidlused - Läti

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid

- 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus
-

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Lätis on olemas erimenetlus selliste väiksemate kohtuvaidluste jaoks, kus hagi hõlmab rahalist või elatisnõuet ning nõude kogusumma ei ületa 2100 eurot.

Väikeste summadega seotud nõuete suhtes kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse seaduse 30.³ peatüki artikleid 250.¹⁸–250.²⁷ ja 54. 1. peatüki artikleid 449.¹–449.¹².

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Väiksemate kohtuvaidluste menetlust kohaldatakse üksnes rahalisi ja elatisnõudeid käsitlevate hagide puhul (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 35 lõike 1 punktid 1 ja 3).

Väiksemate kohtuvaidluste menetluses ei tohi võla põhisumma või elatisnõude puhul maksete kogusumma olla nõude esitamise päeval suurem kui 2100 eurot. Elatisnõuete puhul kohaldatakse maksete kogusummale kehtestatud ülempiiri iga lapse suhtes eraldi ja kogusumma on ühe aasta jooksul makstav kogusumma.

Väiksemaid kohtuvaidlusi reguleerivaid siseriiklikke õigusnorme ei kohaldata selle väiksemaid kohtuvaidlusi käsitleva menetluse suhtes, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määruses (EÜ) nr [861/2007](#), millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus, välja arvatud seoses esimese astme kohtu otsuste peale apellatsiooni esitamise menetlusega. Euroopa Liidu siseseid piiriüleseid elatisnõudeid hõlmavad hagi on reguleeritud nõukogu 18. detsembri 2008. aasta määrusega (EÜ) nr [4/2009](#) kohtualluvuse, kohaldatava õiguse, kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise ning koostöö kohta ülalpidamiskohustuste küsimustes.

Hagiavalduse esitamisel tasumisele kuuluv riigilõiv (*valsts nodeva*) moodustab 15% hagi summast, kuid ei ole väiksem kui 71,41 eurot. Lapse või vanema elatisnõuetega seotud hagi esitamisel riigilõivu maksta ei tule.

1.2 Menetluse kohaldamine

Väiksemate kohtuvaidluste lahendamisel järgib kohus tavapärasest kohtumenetlust väiksemate kohtuvaidluste jaoks kehtestatud teatavate eranditega. Kohus alustab asja arutamist kirjaliku avalduse alusel.

Kohus ei alusta avalduse alusel menetlust, kui avaldus ei ole koostatud kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seaduse artikliga [250](#).²⁰ – s.t kui hageja ei ole kasutanud väiksemate kohtuvaidluste jaoks ette nähtud vormi või ei ole märkinud, kas ta taotleb asja arutamiseks kohtuistungil korraldamist.

Sellisel juhul teeb kohus põhjendatud otsuse mitte alustada asja menetlemist avalduse alusel, saadab otsuse hagejale ja määrab tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. See tähtaeg ei tohi olla lühem kui 20 päeva alates otsuse postitamise päevast. Kohtuniku otsuse võib edasi kaevata 10 päeva jooksul, või 15 päeva jooksul, kui isiku elukoht asub väljaspool Lätti.

1.3 Vormid

Hagiavalduse ja kostja tähelepanekute koostamisel tuleb kasutada vorme, mis on sätestatud valitsuse (*Ministru kabinets*) 11. oktoobri 2011. aasta määruses nr 783 väiksemate kohtuvaidluste puhul kasutatavate vormide kohta. Määruse lisad sisaldavad järgmisi vorme:

- 1) hagiavalldus väiksemate kohtuvaidluste menetluse alustamiseks seoses rahaliste nõuetega;
- 2) hagiavalldus väiksemate kohtuvaidluste menetluse alustamiseks seoses elatisnõuetega;
- 3) tähelepanekud, mis on seotud hagiavalldusega väiksemate kohtuvaidluste menetluse alustamiseks seoses rahaliste nõuetega;
- 4) tähelepanekud, mis on seotud hagiavalldusega väiksemate kohtuvaidluste menetluse alustamiseks seoses elatisnõuetega.

Määrus on kättesaadav Läti Vabariigi ametliku väljaande *Latvijas Vēstnesis* õigusportaalis aadressil <http://www.tiesas.lv/>.

Lisaks hageja ja kostja andmetele tuleb väiksemate kohtuvaidluste hagiavallduse vormil esitada järgmine teave.

1. Avalduse vormile tuleb märkida selle piirkondliku kohtu või linnakohtu (*rajona (pilsētas) tiesa*) nimi, kellele avaldus esitatakse – välja arvatud juhul, kui pooled on sõlminud kirjaliku lepingu selle kohta, et mis tahes vaidlused lahendatakse mujal, tuleb füüsilise isiku vastu esitada hagi sellele kohtule, kelle tööpiirkonnas asub isiku deklareeritud elukoht, või juriidilise isiku puhul sellele kohtule, kelle tööpiirkonnas asub juriidilise isiku registrijärgne asukoht (kui nõue on seotud juriidilise isiku filiaali või esinduse tegevusega, siis võib hagi esitada ka asjaomase filiaali või esinduse asukohajärgsele kohtule). Teavet selle kohta, milline on pädev kohus ja seega milline kohus tuleb vormile märkida, võib leida internetiportaali <http://likumi.lv/doc.php?id=237849> menüüpunktidest *Tiesas* (kohtud) ja *Tiesu darbības teritorijas* (kohtute territoriaalne pädevus).
2. Hagiavallduse vormile tuleb märkida hageja esindaja, kui hageja soovib, et tema huve esindaks kohtus teine isik. Selleks et teine isik saaks toimida kohtus esindajana, tuleb vormistada notariaalselt kinnitatud volikiri (*pilnvara*) ja see tuleb märkida kui esindamise alus vormi asjakohasesse veergu. Juhul kui esindaja on vandeadvokaat (*zvērināts advokāts*), peab esindamisõigus olema tõendatud palkamislepinguga (*orderis*), ning kui advokaat peab toimima menetlusosalise nimel, peab olema vormistatud kirjalik volikiri (mis sellisel juhul ei pea olema notariaalselt kinnitatud).
3. Hagi ese – vormil tuleb märkida vaidlustatud õigus ning hageja ja kostja vaheline selline õigussuhe, mille olemasolu või puudumist palub hageja kohtul kinnitada, taotledes kohtult oma õigusaktidega tagatud õiguste või huvide kaitsmist.
4. Nõude summa arvutamise meetod – väiksemate kohtuvaidluste puhul tuleb näidata võla põhisumma – s.t võla summa ilma intresside ja leppetrahvideta –, mis tahes leppetrahvid, kõik lepingu või õigusaktide kohaselt tasumisele kuuluvad intressid ja kõigi nende elementide kogusumma.
5. Vormil tuleb esitada hageja nõude aluseks olevad asjaolud ja toetavad dokumendid, nõude aluseks olevad konkreetsed õigusnormid ning samuti meetmed, mida hageja palub kohtul võtta.
6. Avaldusele peab olema alla kirjutanud hageja või tema esindaja või hageja koos esindajaga, kui kohus seda nõuab. Hagiavalldusele peavad olema lisatud dokumendid, mis tõendavad, et on järgitud kõiki õigusaktidega ette nähtud esialgseid asja kohtuvälise uurimise menetlusi, ning mis kinnitavad nõude aluseks olevaid asjaolusid.

1.4 Õigusabi

Tsiviilkohtumenetluse seadus ei sisalda mingeid erisätteid väiksemate kohtuvaidluste puhul antava õigusalse abi kohta.

Väiksemate kohtuvaidluste menetlustes võib isik kasutada esindajat.

Juhul kui hageja soovib, et kohtus esindaks tema huve teine isik ja avalduse koostab esindaja, tuleb selles avalduses märkida esindaja ees- ja perekonnanimi, isikukood ja kohtuga kirjavahetuse pidamiseks kasutatav aadress või – kui esindaja on juriidiline isik – tema registrinumber ja registrijärgne asukoht. Tsiviilkohtumenetluses võib esindajana toimida mis tahes füüsiline isik, kes on vähemalt 18-aastane, kes ei ole võetud eestkoste alla ja kelle suhtes ei ole kehtestatud mingeid tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklis 84 sätestatud piiranguid. Kui isikut esindab kohtus teine isik, peab tal olema selleks asjaomase poole volitus notariaalselt kinnitatud volikirja vormis. Esindatav isik võib anda kohtus teisele isikule suulise volituse, millega ta lubab sellel teisel isikul toimida enda nimel, ja selline volitus tuleb kanda kohtuistungi protokollis. Juriidilise isiku esindajal peab olema kirjalik volikiri või dokument, milles kinnitatakse, et asjaomasel isikul on õigus esindada juriidilist isikut ilma erivolituseta. Juhul kui esindaja on vandeadvokaat, peab esindamisõigus olema tõendatud palkamislepinguga, ning kui advokaat peab toimima menetlusosalise nimel, peab olema vormistatud kirjalik volikiri (mis sellisel juhul ei pea olema notariaalselt kinnitatud). Kui isik kasutab esindajat, esitatakse kohtule vajalikud dokumendid ja need peab allkirjastama esindaja, kes tegutseb isiku nimel kooskõlas talle antud volitustega.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Tõendite kogumine on reguleeritud tsiviilkohtumenetluse seaduse üldiste sätetega. Sellest tulenevalt võib väiksemate kohtuvaidlustega seotud menetlustes tõendeid koguda poolte või kolmandate isikute tähelepanekute, tunnistajate ütluste, kirjalike tõendite ja ekspertiiside vormis.

1.6 Kirjalik menetlus

Kohtunik alustab väiksemate kohtuvaidlustega seotud menetluse kirjaliku avalduse alusel. Kostjale saadetakse hageja tähelepanekuid sisaldav vorm koos hagiavaldusega ja sellele lisatud dokumentide koopiatega: selle alusel määratakse kindlaks tähtaeg, mille jooksul saab kostja saata oma tähelepanekud seoses hagiavaldusega. Selleks on 30 päeva alates hagiavalduse kostjale saatmise päevast. Kohus teavitab kostjat ka sellest, et kostja tähelepanekute esitamata jätmine ei takista asjas kohtuotsuse tegemist ja et kostja võib taotleda täiemahulise kohtuistungi korraldamist asjas. Kui kohus saadab pooltele dokumendid, selgitab ta neile nende menetlusõigusi, teavitab neid asja arutama hakkavast kohtukoosseisust ja selgitab poole võimalusi esitada vastuväiteid kohtuniku isiku suhtes. Tsiviilkohtumenetluse seadusega on tagatud poolte menetlusõigused seoses asja kohtulikuks arutamiseks ettevalmistamisega. Pooled võivad kasutada neid õigusi hiljemalt seitse päeva enne asja kohtulikuks arutamiseks kindlaksmääratud kuupäeva.

Kostja võib esitada oma tähelepanekud valitsuse kinnitatud vormil. See on üks valitsuse 11. oktoobri 2011. aasta määruse nr 783 (väiksemate kohtuvaidluste puhul kasutatavate vormide kohta) lisas sätestatud vormidest (vorm on kättesaadav Läti kohtute portaalis: <http://likumi.lv/doc.php?id=237849>). Oma tähelepanekutes peab kostja esitama järgmise teabe:

1. selle kohtu nimi, kellele tähelepanekud esitatakse;
2. hageja ees- ja perekonnanimi, isikukood ja deklareeritud elukoht või sellise elukoha puudumisel hageja tegelik elukoht; juriidilise isiku puhul tema nimi, registrinumber ja registrijärgne asukoht;
3. kostja ees- ja perekonnanimi, isikukood, deklareeritud elukoht ja mis tahes muu täiendavalt teatatud aadress (või selle puudumisel kostja tegelik elukoht); juriidilise isiku puhul tema nimi, registrinumber ja registrijärgne asukoht; kostja võib märkida kohtuga kirjavahetuse pidamise eesmärgil ka täiendava aadressi;
4. kohtuasja number ja hagi ese;
5. märkus selle kohta, kas kostja tunnustab nõuet täielikult või osaliselt;
6. vastuväited hagile, nende alused ja nende aluseks olevad õigusnormid;
7. nõude peale esitatud vastuväiteid toetavad tõendid;
8. dokumendid, milles palutakse kohtul nõuda tõendeid;
9. märkus selle kohta, kas kostja soovib kohtukulude hüvitamist;
10. märkus selle kohta, kas kostja soovib asja menetlemisega seotud kulude hüvitamist, märkides ära summa ja lisades summat põhjendavad dokumendid;
11. märkus selle kohta, kas kostja taotleb asja arutamiseks kohtuistungit korraldamist;
12. mis tahes muud asjaolud, mida kostja peab oluliseks asja menetlemise seisukohast;
13. mis tahes muud taotlused;
14. tähelepanekutele lisatud dokumentide loetelu;
15. tähelepanekute koostamise aeg ja koht.

Kostjal on 30 päeva jooksul alates hagiavalduse kostjale saatmisest õigus esitada vastuhagi, kui: 1) põhihagi ja vastuhagi vahel on võimalik teha vastastikune tasaarvestus; 2) vastuhagi rahuldamine välistaks võimaluse, et kohus rahuldab põhihagis sisalduvad nõuded täielikult või osaliselt; 3) vastuhagi ja põhihagi vahel on muu vastastikune seos ning nende ühine läbivaatamine võimaldab asja kiiremat ja korrektsemat lahendamist. Asja menetletakse kooskõlas väiksemate kohtuvaidluste menetlusega, kui vastuhagi kujutab endast väiksemat kohtuvaidlust, s.t hagi summa ei ületa lubatud ülempiiri ja hagi on vormistatud nõuetekohaselt.

Juhul kui vastuhagis esitatud nõude summa on suurem väiksemate kohtuvaidluste jaoks kindlaksmääratud ülempiirist või kui vastuhagi ei ole esitatud rahaliste või elatisnõuete sissenõudmiseks, arutab kohus asja tavapärase kohtumenetluse kohaselt.

Kui pooled ei taotle asja arutamist suulisel kohtuistungil ja kohus ei pea vajalikuks istungit korraldada, tehakse väiksemate kohtuvaidluste puhul otsus kirjalikku menetlust kasutades ning pooli teavitatakse aegsasti kuupäevast, mil kohtu kantseleist on võimalik saada kohtuotsuse koopia. Seda kuupäeva peetakse täieliku kohtuotsuse tegemise kuupäevaks.

Kohus korraldab asja arutamiseks istungi vastavalt tavapärasele kohtumenetlusele, kui seda taotleb üks kohtuvaidluse pool või kui kohus leiab, et istungi korraldamine on vajalik.

Kui isiku elu- või asukoht ei ole Lätis ja tema aadress on teada, toimub kohtudokumentide edastamine ja kättetoimetamine kooskõlas Läti jaoks siduva rahvusvahelise õigusega ja Euroopa Liidu õigusaktidega, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määruse (EÜ) nr [861/2007](#) (millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus) artiklis 13 sätestatud menetlusega.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohus teeb asjas otsuse, andes pooltele otsuse kirjaliku koopia kohe pärast kohtuotsuse koostamist.

Kohtuotsuse koopia võib saata posti teel või võimaluse korral muul viisil kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seaduses õigusdokumentide edastamise ja kättetoimetamise jaoks sätestatud menetlusega. Kohtuotsuse koopia tuleb saata kohe pärast täieliku kohtuotsuse koostamise kuupäeva. Tähtaegade arvestamine ei olene kohtuotsuse kättesaamise kuupäevast.

Väiksemas kohtuvaidluses tehtud kohtuotsus peab vastama tsiviilkohtumenetluse seaduses kohtuotsuste sisuga seotud tavapärastele nõuetele. Kohtuotsus koosneb neljast osast.

1. Sissejuhatuses märgitakse, et kohtuotsus tehakse Läti Vabariigi nimel. Samuti märgitakse selles osas kohtuotsuse tegemise kuupäev, otsust tegeva kohtu nimetus, kohtukoosseis, kohtuistungi sekretäri nimi, kohtuasja pooled ja vaidluse ese.
2. Kirjeldavas osas esitatakse hageja nõue, kostja esitatud mis tahes vastuhagi, mis tahes vastuväited ja poolte esitatud tähelepanekute sisu.
3. Kohtuotsuse põhjendavas osas esitatakse kohtuasjaga seoses kindlaks tehtud asjaolud, kohtu järelduste aluseks olevad tõendid ja mis tahes tõendite arvesse võtmata jätmise põhjused. Selles osas esitatakse ka õigusnormid, mida kohus on kohaldanud, asjaoludele antud õiguslik hinnang ja kohtu järeldused seoses nõude põhjendatuse või alusetusega. Kui kostja on nõuet täielikult tunnustanud, märgitakse otsuse põhjendustes üksnes need õigusnormid, mida kohus on kohaldanud.
4. Resolutsioonis märgitakse, kas kohus rahuldab hagi täielikult või osaliselt või jätab selle täielikult või osaliselt rahuldamata, ning esitatakse kohtulahendi sisu. Samuti märgitakse resolutsioonis see, kellelt ja kui suures ulatuses mõistab kohus välja kohtukulud, kohtuotsuse vabatahtlikuks täitmiseks ette nähtud mis tahes tähtajad, otsuse edasikaebamise tähtaeg ja kord ning täieliku kohtuotsuse koostamise kuupäev.

Kohtuasja pooled võivad väiksemas kohtuvaidluses tehtud otsuse edasi kaevata tsiviilkohtumenetluse seaduses sätestatud mis tahes alustel.

1.8 Kulude hüvitamine

Kohtukulude tasumisega seoses kohaldatakse väiksemate kohtuvaidluste puhul üldeeskirju.

Kohtuotsusega näeb kohus ette, et kaotanud pool tasub kõik võitnud poole kohtukulud. Juhul kui hagiavaldus rahuldatakse üksnes osaliselt, mõistetakse kostjalt hageja kohtukulud välja proportsionaalselt rahuldatud nõudesummaga ning hageja peab tasuma kostja kohtukulud proportsionaalselt rahuldamata jäetud nõudesummaga. Kui kohtuotsuse peale esitatakse edasikaebus (*blakus sūdzība*) või tagaselja tehtud kohtuotsusega seoses esitatakse avaldus menetluse taastamiseks ja asja uuesti arutamiseks, siis riigilõivu (*valsts nodeva*) ei hüvitata.

Kui hageja loobub hagist, peab ta hüvitama kostja kantud kohtukulud. Sellisel juhul ei hüvita kostja hageja kantud kohtukulusid, kuid kui hageja loobub hagist sellepärast, et kostja rahuldab nõude vabatahtlikult pärast hagiavalduse esitamist, võib kohus hageja taotluse alusel teha määruse hageja kohtukulude kostjalt väljamõistmise kohta.

Sarnaselt võib kohus kostja taotluse alusel teha määruse kostja kohtukulude hagejalt väljamõistmiseks juhul, kui asja kohtulikult ei arutata.

Juhul kui hageja on vabastatud kohtukulude tasumisest, võidakse kohtukulud mõista kostjalt riigi kasuks välja proportsionaalselt hagi selle osaga, mis rahuldati.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Esimese astme kohtu otsuse peale võib esitada apellatsiooni (*apelācija*) järgmistel juhtudel:

- kohus on materiaalõiguse norme kohaldanud või tõlgendanud ebaõigelt ja sellest tulenevalt on asjas tehtud ebaõige otsus;
- kohus on rikkunud menetluseeskirju ja sellest tulenevalt on asjas tehtud ebaõige otsus;
- kohus on fakti või tõendit ebaõigelt hinnanud või esitanud kohtuasja asjaolude kohta ebaõige õigusliku hinnangu ja sellest tulenevalt on asjas tehtud ebaõige otsus.

Juhul kui väiksemas kohtuvaidluses on otsus tehtud kirjalikku menetlust kasutades, hakatakse otsuse edasikaebamise tähtaega arvestama kohtuotsuse koostamise päevast.

Lisaks tsiviilkohtumenetluse seaduses sätestatud tuleb väidetavalt vigase kohtuotsuse peale esitatud apellatsioonkaebuses märkida järgmine teave:

- millist materiaalõiguse normi on esimese astme kohus ebaõigelt kohaldanud või tõlgendanud või milliseid menetluseeskirju ta on rikkunud ja kuidas on see mõjutanud kohtuasja menetlemist;
- milliseid ebaõigeid järeldusi tegi esimese astme kohus seoses faktidega, milliseid tõendeid on valesti hinnatud, millest võib järeldada, et kohtuasjaga seoses esitatud õiguslik hinnang on vigane, ja kuidas on see mõjutanud kohtuasja menetlemist.

Esimese astme kohtu kohtunik otsustab, kas apellatsioon on lubatav: kui apellatsioon ei vasta tsiviilkohtumenetluse seaduses esitatud nõuetele või ei ole lisatud kõiki vajalikke koopiaid või ei ole vajaduse korral esitatud apellatsioonkaebuse ja sellele lisatud dokumentide koopiate nõuetekohaselt kinnitatud tõlkeid, määrab kohus tähtaja puuduste kõrvaldamiseks.

Juhul kui puudused kõrvaldatakse ettenähtud tähtaja jooksul, loetakse apellatsioon esitatuks kuupäeval, mil see esimest korda esitati. Vastasel korral loetakse apellatsioon esitamata jäetuks ja see saadetakse apellandile tagasi.

Kui apellatsioon ei ole allkirjastatud või selle on esitanud isik, kellel ei ole nõuetekohast volitust selle esitamiseks, või selle eest ei ole tasutud riigilõivu, siis seda apellatsiooni vastu ei võeta ja see saadetakse apellandile tagasi. Apellatsiooni vastuvõtmata jätmise otsust ei saa vaidlustada.

Kui kohus leiab, et on järgitud apellatsiooni esitamiseks ettenähtud menetlust, teeb apellatsioonikohtu kohtunik apellatsioonimenetluse alustamise kohta otsuse 30 päeva jooksul pärast apellatsiooni saamist; mõnel juhul teeb selle otsuse kolmest kohtunikust koosnev kolleegium.

Tingimusel et olemas on vähemalt üks apellatsiooni esitamise võimalik alus, teeb kohtunik otsuse alustada apellatsioonimenetlust ja teavitab sellest viivitamata kohtuasja pooli, märkides kirjalike tähelepanekute esitamise tähtaja.

Kui kohtunik, kellele tehti ülesandeks teha otsus apellatsioonimenetluse alustamise kohta, leiab, et menetlust ei tuleks alustada, teeb küsimuses otsuse kolmest kohtunikust koosnev kolleegium.

Kui vähemalt üks kolmest kohtunikust on seisukohal, et olemas on vähemalt üks apellatsiooni esitamise võimalik alus, teevad kohtunikud otsuse alustada apellatsioonimenetlust ja teavitavad sellest viivitamata kohtuasja pooli.

Kui kohtunikud jõuavad ühisele seisukohale, et apellatsiooni esitamise mis tahes võimalikud alused puuduvad, teevad kohtunikud otsuse keelduda apellatsioonimenetluse alustamisest ja teavitavad sellest viivitamata kohtuasja pooli. See otsus tehakse resolutsiooni (*rezolūcija*) vormis ja seda ei ole võimalik vaidlustada.

20 päeva jooksul alates päevast, mil apellatsioonikohus teavitab pooli menetluse alustamisest, võivad kohtuasja pooled esitada apellatsiooni kohta kirjalikke tähelepanekuid, tehes seda nii mitmes eksemplaris, kui palju on kohtuasja pooli.

Pärast apellatsioonimenetluse alustamisest teadasaamist on menetlusosalisel aega 20 päeva vastuapellatsioonkaebuse esitamiseks. Kui kohus saab vastuapellatsioonkaebuse, edastab ta koopia teistele menetlusosalistele.

Väiksemate kohtuvaidlustega seotud apellatsioone menetletakse tavaliselt kirjalikku menetlust kasutades. Pooltele antakse aegsasti teada kuupäev, millal on kohtuotsuse koopia kohtu kantseleis kättesaadav, ning neid teavitatakse kohtu koosseisust ja menetlusosaliste õigusest esitada vastuväiteid kohtuniku isiku suhtes. Kohtuotsus loetakse tehtuks päeval, mil otsuse koopia on kohtu kantseleis kättesaadav. Kuid kui kohus peab vajalikuks, võib väiksema kohtuvaidlusega seotud apellatsiooni menetleda kohtuistungil.

Apellatsioonikohtu otsust ei saa vaidlustada õigusküsimuses ja otsus jõustub selle väljakuulutamise hetkest või kirjaliku menetluse kasutamise korral otsuse koostamise kuupäevast.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 07/02/2019

Väiksemad kohtuvaidlused - Leedu

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus
-

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Siseriiklik väiksemate nõuete menetlus on sätestatud Leedu Vabariigi tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Civilinio proceso kodeksas*) IV osa XXIV peatükis.

Euroopa väiksemaid nõudeid käsitletakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrusele (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus, ning Euroopa väiksemaid nõudeid menetletakse vastavalt vaidluste lahendamise menetluse üldeeskirjadele, v.a erandid, mis on sätestatud Leedu Vabariigi seaduses, millega rakendatakse tsiviilkohtumenetlust reguleerivad Euroopa Liidu ja rahvusvahelised õigusaktid (*Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymas*).

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Siseriiklikku väiksemate nõuete menetlust kohaldatakse kuni 5000 Leedu liti (umbes 1450 euro) suuruste rahaliste nõuete suhtes.

Euroopa väiksemate nõuete menetlust kohaldatakse kuni 2000 euro suuruste tsiviilnõuete suhtes. Euroopa väiksemate nõuete menetlust ei kohaldata kohtuvaidlustes, mis puudutavad füüsiliste isikute staatust või õigus- või teovõimet; abikaasade varasuhet, ülalpidamiskohustust ning testamenti või pärimist; pankrotimenetlusi, maksejõuetute äriühingute või muude juriidiliste isikute likvideerimismenetlusi; sotsiaalkindlustust; vahekohtumenetlust; tööõigust; kinnisvara üürimist või rentimist, välja arvatud rahaliste nõuetega seotud hagid; ning eraelu puutumatus ja isiklike õiguste rikkumist, sealhulgas au teotamist.

1.2 Menetluse kohaldamine

Menetlust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2009. Euroopa väiksemaid nõudeid lahendavad vastavalt Leedu Vabariigi tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud territoriaalsele kohtualluvusele kohalikud kohtud, st linnade või rajoonide esimese astme kohtud.

Määruse (EÜ) nr 861/2007 artikli 4 lõikes 3 ja artikli 5 lõikes 7 sätestatud juhtudel peab kohus teatama hagejale/kostjale, et tal on õigus esitada hagi/vastuhagi 14 päeva jooksul pärast kohtult teate saamist vastavalt Leedu Vabariigi tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud nõuetele. Kui hageja/kostja nõuetekohaselt vormistatud hagi/vastuhagi kohtule selle artikli lõikes 1 ettenähtud tähtaja jooksul ei esita, käsitatakse seda hagiavalduse esitamata jätmisena ning see tagastatakse kohtumääruse alusel hagejale/kostjale. Määruse peale võib esitada määruskaebuse.

1.3 Vormid

Vorme jagavad kohtud ja neid saab alla laadida riikliku kohtuameti veebilehelt <http://www.teismai.lt/en/> ja kohtuteenistuse veebilehelt <https://e.teismas.lt/lt/public/home/>.

1.4 Õigusabi

Esindaja/advokaadi juuresolek ei ole vajalik. Kohus abistab vormide täitmisel, kuid ei anna nõu nõude sisu kohta.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Tõendite kogumist reguleerib tsiviilkohtumenetluse seadustiku II osa XIII peatükk.

1.6 Kirjalik menetlus

Siseriiklikus väiksemate nõuete menetluses võib asja arutav kohus ise otsustada asja menetlemise viisi ja korra üle. Asja võib lahendada suulises menetluses, kui vähemalt üks pool seda taotleb. Kirjalikus menetluses menetluse pooli kohtusse ei kutsuta ja kohtuistungil nad ei osale. Kohtuasja kaasatud isikuid teavitatakse kirjalikust menetlusest vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 133 lõikele 3. Kui asja arutatakse sisuliselt kirjalikus menetluses, avaldatakse kohtuistungi toimumise kuupäev, kellaaeg ja koht ning kohtu koosseis selleks ette nähtud veebilehel (http://pranesimai.teismai.lt/teismu_pranesimai/) vähemalt seitse päeva enne kohtuistungi kuupäeva, v.a seadustikus nimetatud juhtudel, mil pooli teavitatakse teistsuguse korra kohaselt. Seda teavet annab ka kohtu kantselei.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Siseriikliku väiksemate nõuete menetluse kohaselt peab kohtuotsus koosnema sissejuhatavast ja resolutiivosast ning lühidalt esitatud põhjendustest.

1.8 Kulude hüvitamine

Väiksemate nõuete puhul tuleb tasuda kohtulõiv (*žyminis mokestis*) Leedu Vabariigi tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 80 lõike 1 punktis 1 sätestatud summas. Lõivu suurus on 3% nõude summast, kuid mitte alla 50 Leedu liti.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Seaduse artiklis 29 on sätestatud, et Euroopa väiksemate nõuete menetluses tehtud Leedu kohtu otsuse võib edasi kaevata. Edasikaebamise kord on sätestatud Leedu tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklites 301–333. Seadustiku artikli 307 lõikes 1 on sätestatud, et kui edasikaebamiseks on alust, võib edasikaebuse esitada 30 päeva jooksul alates kohtuotsuse kuupäevast.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 27/07/2017

Väiksemad kohtuvaidlused - Luksemburg

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [fr](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Lisaks 11. juuli 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 861/2007 sätestatud väiksemate kohtuvaidluste menetlusele on Luksemburgi õigusaktide kohaselt olemas lihtsustatud menetlus kuni 10 000 euro suuruste summade (see piirsumma ei hõlma intresse ja kulusid) sissenõudmiseks. Seda menetlust nimetatakse maksekäsumenetluseks (*ordonnance de paiement*).

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Maksekäsumenetlust võib kasutada mis tahes kuni 10 000 euro suuruste rahaliste võlgade sissenõudmiseks, tingimusel et võlgniku elu- või asukoht on Luksemburgis.

1.2 Menetluse kohaldamine

Hagejad peavad otsustama, kas kasutada võlgade sissenõudmiseks maksekäsumenetlust või mitte, sest nad võivad taotleda ka sellise kohtukutse (*citation*) väljastamist, millega isik kutsutakse rahukohtuniku ette.

Üks erinevus rahukohtus toimetatava maksekäsumenetluse ja ringkonnakohtus toimetatava esialgse maksekäsu menetluse vahel on see, et kui asja menetletakse rahukohtus, võidakse menetluse tulemusel teha lõplik kohtuotsus (*jugement*), kuid ringkonnakohtu menetluse tulemusel võidakse teha kõigest kohtumäärus (*ordonnance*).

1.3 Vormid

Maksekäsuavalduse võib esitada suuliselt või kirjalikult rahukohtu kantselei juhatajale.

Selleks et avaldus oleks kehtiv, peab see sisaldama hageja ja kostja ees- ja perekonnanimesid, nende ameteid ning elu- või asukohti, nõude aluseid ja nõude summat ning taotlust tingimusliku maksekäsu väljastamiseks.

Võlausaldaja peab lisama või esitama mis tahes dokumendid, millega tõendatakse võla olemasolu ja võlasummat ning näidatakse, et nõue on põhjendatud.

Erinevate õigusnormide võrdluse põhjal võib öelda, et rahukohtus menetletavate nõuete põhjendused ei pea olema nii põhjalikud, sest nende nõuete korral piisab, kui täpsustada võlasumma ja selle alus.

1.4 Õigusabi

Õigusaktidega ei ole pandud kohtutäituritele või kohtutele kohustust pooli abistada.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Kehtivad tõendite suhtes kohaldatavad tavapärased eeskirjad.

1.6 Kirjalik menetlus

Kui võlgnik esitab vastuväite ja võlausaldaja soovib menetlust jätkata, tuleb nõuet arutada avalikul istungil.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Maksekäsuga seotud asjades tehtavate kohtuotsuste suhtes kohaldatakse samu põhimõtteid ja eeskirju nagu tavapärase menetluse tulemusel tehtud kohtuotsuste suhtes.

1.8 Kulude hüvitamine

Luksemburgi õigusaktide kohaselt peab tavaliselt kandma kulud kaotanud pool, kuid kohus võib spetsiaalses ja põhjendatud otsuses eraldi ette näha, et teiselt poolelt mõistetakse välja kas kõik kulud või vaid osa neist. Kui kohtuasja võitnud poolele kaasnesid menetluse tõttu kulud, võib ta nõuda teiselt poolelt nende hüvitamist.

Vastupidiselt teistes riikides kehtivale korrale ei hüvitata reeglina advokaaditasusid. Luksemburgi õiguse kohaselt hõlmavad uue tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 238 osutatud kulud kohtutäiturite ja ekspertide kulud ning tunnistajatele, tõlkidele ja tõlkijatele makstud mis tahes tasusid, kuid mitte advokaaditasusid.

Kohtunik võib ette näha, et võitnud poolele tehakse ühekordne makse, mis on mõeldud kohtumenetluse raames kantud kulude, sealhulgas advokaadikulude katmiseks. Nii võib juhtuda eelkõige siis, kui oleks ebavõrdne kohustada ühte poolt tasuma tema kantud kulutusi, mis ei ole arvatud kulude hulka. Kohtunik võib sellise makse tegemise korralduse väljastada oma äranägemisel.

Otsuse makse tegemise ja makse summa kohta teeb kohtunik oma kaalutusõigust kasutades.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Maksekäsumenetluste korral kohaldatakse tavapäraseid eeskirju. Rahukohtuniku otsuste peale võib esitada apellatsiooni, kui vaidlusalune summa on suurem kui 2000 eurot.

Lingid

<http://www.legilux.lu/> ; <https://justice.public.lu/fr.html>

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 14/06/2017

Väiksemad kohtuvaidlused - Ungari

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [hu](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Jah, selline menetlus (väikese väärtusega nõudeid käsitlev menetlus) on ette nähtud 1952. aasta III seadusega tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohta.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Väiksemate kohtuvaidluste menetlust on võimalik kasutada kohtumenetluste raames, mis on algatatud sellistele maksekäskudele vastuväidete esitamise tulemusena, mis on väljastatud eranditult alla 1 miljoni Ungari forint suuruse summa sissenõudmiseks.

1.2 Menetluse kohaldamine

Menetlust toimetatakse piirkonnakohtutes (*járásbíróság*).

1.3 Vormid

Menetluse algatamise avalduste esitamiseks ei ole vorme ette nähtud, kuid sellise avalduse esitamisele eelneva maksekäsumenetluse jaoks – mis kuulub tsiviilõiguse notarite pädevusse – on vorm kättesaadav Ungari tsiviilõiguse notarite koja veebisaidil ja notaribüroodes.

1.4 Õigusabi

Õigusabi on kättesaadav. Selleks et füüsilistel isikutel oleks hõlpsam oma õigusi jõustada, võib need füüsilised isikud, kelle sissetulek ja rahaline olukord ei võimalda neil menetluskulusid kanda, vabastada isiku taotluse alusel nende kulude tasumisest täielikult või osaliselt. Tasusid käsitleva seaduse kohaselt võidakse pooltele teha soodustusi seoses kohtukulude tasumisega (nad võidakse tasu maksmisest vabastada või neil võidakse lubada maksetähtpäeva edasi lükata) ning puudust kannatavatel isikutel on samuti õigus palgata õigusnõustaja või advokaat õigusabi käsitleva seaduse alusel, kui see on vajalik nende isikute õiguste tulemuslikuks jõustamiseks.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Maksekäsule vastuväidete esitamise tulemusena algatatud menetluste raames teavitab kohus kostjat hiljemalt kohtukutses nendest faktidest ja tõenditest, mille hageja on kohtule esitanud. Pool võib esitada tõendid hiljemalt kohtuistungil esimesel päeval. Erandina sellest reeglist võib pool esitada tõendeid mis tahes ajal menetluse kestel, kui vastaspool sellega nõustub või kui pool tugineb tõendite esitamisel faktidele või tõenditele, lõplikele kohtuotsustele või muudele haldusmäärustele, mis poolest olenemata põhjustel on saanud talle teatavaks pärast tõendite esitamisele kehtestatud standardtähtaja möödumist või millest teda teavitati pärast sellist tähtaega temast olenemata põhjustel, ning kui pool tõendab seda piisavalt.

Juhul kui hagiavaldust muudetakse või esitatakse vastuhagi, võib pool esitada asjakohased tõendid muudatuste tegemise või vastuhagi esitamise ajal, kusjuures tasaarvestusnõudele vastuväidete esitamise korral võib tasaarvestusnõudega seotud tõendid esitada samaaegselt vastuväite esimisega. Kohus peab tagasi lükkama mis tahes tõendid, mis esitatakse neid sätteid rikkudes. Kõikides muudes aspektides kohaldatakse tõendeid käsitlevaid üldreegleid.

1.6 Kirjalik menetlus

Kohus korraldab ka kohtuistungil.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohtuotsuse sisu suhtes kohaldatakse üldkohaldatavaid eeskirju, mis sisaldavad sätet, et kohtuotsuse resolütiivosale peab järgnema osa, milles antakse pooltele teavet apellatsioonihohustuslike elementide kohta ja nende elementide esitamata jätmisega kaasnevate õiguslike tagajärgede kohta.

1.8 Kulude hüvitamine

Reeglina kohaldatakse põhimõtet, mille kohaselt peab kaotanud pool tasuma võitnud poole kulud.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Apellatsiooni esitamise võimalus on mitmeti piiratud, kusjuures kõige olulisem piirang on, et apellatsiooni võib esitada üksnes selle alusel, et esimeses astmes on tõsiselt rikutud menetlusnorme või on valesti kohaldatud juhtumi kohta sisulise otsuse tegemise aluseks olevaid õigusnorme. Apellatsioonide esitamise ja esitamise tähtaegade suhtes kohaldatakse üldeeskirju, s.t et apellatsioonid tuleb esitada esimeses astmes otsuse teinud kohtule 15 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kättetoimetamist ning apellatsioonide kohta teeb otsuse pädev maakohus (*törvényszék*).

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei

pruugi kajastada tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 16/10/2017

Väiksemad kohtuvaidlused - Malta

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [en](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Spetsiifiline väiksemate kohtuvaidluste menetlus on reguleeritud Malta seadustekogu 380. peatükiga (väiksemate kohtuvaidluste kohut käsitlev seadus) ja ka teisese õiguse aktidega nr 380.01, 380.02 ja 380.03.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

See kohus [*Tribunal għal Talbiet Żgħira*] on pädev menetlema ja lahendama ainult kuni 3494,06 euro suuruseid rahalisi nõudeid.

1.2 Menetluse kohaldamine

Menetlus algab, kui hageja täidab nõutava vormi, esitab oma nõude kohtu kantseleile, maksab riigilõivu ja palub kohtul oma hagiavaldus kostjale kätte toimetada. Seejärel on kostjal alates hagiavalduse teate kättetoimetamisest aega 18 päeva oma vastuse esitamiseks. Lubatud on esitada ka vastuhagi. Kui kostja leiab, et keegi teine peaks tasuma hageja nõude, peaks ta esitama selle isiku nime. Seejärel teavitab kohtusekretär pooli kohtuistungis kuupäevast ja kellaaajast. Kohtunik toimetab kohtumenetlust oma äranägemise järgi ja kooskõlas õiglase õigusemõistmise eeskirjadega. Kohtunik tagab, et asja menetletakse võimalikult kiiresti ja otsus tehakse kohtuistungiga samal päeval ning et asja kohtulik arutamine viiakse lõpule ühe istungi jooksul. Ta kogub teavet mis tahes viisil, mida ta peab asjakohaseks, ning ta ei ole seotud parimate tõendite kogumise põhimõttega või kuuldustel põhinevaid tõendeid käsitleva põhimõttega, kui ta leiab, et talle esitatud tõendid on piisavalt usaldusväärsed, et ta saaks teha tema menetletavas asjas usaldusväärse otsuse. Võimaluse korral hoidub ta määramast eksperttunnistajaid, kes esitaksid eksperdiarvamuse. Tal on samad volitused nagu tsiviilpädevusega magistraadikohtu magistraadil ning eelkõige on tal õigus kutsuda tunnistajaid ja võtta neilt vanne.

1.3 Vormid

Hageja peab täitma nõude vormi, mis on esitatud teisese õiguse akti nr 380.01 (väiksemate kohtuvaidluste kohtu menetlust käsitlev kodukord) esimeses lisas. Ka kostja peab vastama, täites vormi, mis on samuti esitatud nimetatud õigusakti esimeses lisas.

1.4 Õigusabi

Pooli võib abistada mis tahes isik: see ei pea tingimata olema advokaat või advokaadi abi.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Pooled võivad esitada tõendid suuliselt, dokumentidena või mõlemal kujul. Tunnistajad võidakse kutsuda – edastades kutse hiljemalt kolm päeva enne seda kuupäeva, mil nad peavad ütlusi andma – kohtusse konkreetsel kuupäeval ja kellaajal, et nad annaksid ütlusi või esitaksid dokumendid. Kui nõuetekohaselt kohtusse kutsutud tunnistaja kohtuistungile ei ilmu, võib kohus ette näha, et tunnistaja tuleb tuua vahi all mõnel muul kuupäeval toimuvale istungile.

1.6 Kirjalik menetlus

Hagiavaldus ja vastus sellele esitatakse kirjalikult. Tõendid võib esitada dokumentide kujul. Kohtu määratud kuupäevadel kohtusse ilmumine on siiski kohustuslik.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohtunik esitab oma otsuses peamised üksikasjad, millele ta otsuse tegemisel tugines. Lisaks sisaldab tema otsus ka otsust kulude kohta.

1.8 Kulude hüvitamine

Igas otsuses määrab kohtunik kindlaks kulud, mida mis tahes pool peab kandma. Kui konkreetsetest asjaoludest ei tulene teisiti, peab kaotanud pool tasuma selle poole kulud, kelle kasuks otsus tehti. Kulud peavad piirduma tegelike kuludega, mida tegi otseselt seoses kohtuasjaga see menetlusosaline, kelle kasuks kulud välja mõistetakse. Põhjendamatute ja pahatahtlike nõuete korral võib kohus ette näha, et hageja peab maksma kostjale hüvitist kuni 232,94 eurot ning see summa tasutakse tsiviilõigusliku võlana.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Mis tahes edasikaebus kohtu otsuse peale tuleb apellatsioonikohtule (selle madalama astme pädevuses) adresseeritud avalduse kujul esitada kohtu kantseleile 18 päeva jooksul alates kuupäevast, mil kohtunik otsuse tegi.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 22/03/2017

Väiksemad kohtuvaidlused - Holland

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Tavaliselt menetleb väiksemaid nõudeid piirkondliku kohtu kohalik allüksus (*sector kanton van de rechtbank*, edaspidi „kohalik kohus“). Tegemist on tavalise lihtsustatud kohtumenetlusega. Tsiviilkohtumenetluse seadustikus (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*) puuduvad eraldi sätted menetluse algatamise kohta kohalikus kohtus.

ELi-sisestes piiriülestes juhtumites võib kohaldada ka Euroopa väiksemate nõuete menetlust.

Madalmaade õiguses on vastu võetud Euroopa väiksemate nõuete menetlust käsitleva määruse rakendamise seadus (29. mai 2009. aasta seadus, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrus (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus) (*Wet van 29 mei 2009 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 861/2007 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 11 juli 2007 tot vaststelling van een Europese procedure voor geringe vorderingen*).

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Kohaliku kohtu pädevusse kuuluvad:

- kuni 25 000 euro suurusi nõudeid puudutavad kohtuasjad;
- kindlaksmääramata väärtusega, kuid tõenäoliselt alla 25 000 euro jäävaid nõudeid puudutavad kohtuasjad.

Peale selle teeb kohalik kohus otsuseid kohtuasjades, mis puudutavad tööõigust, rendi-, agendi-, järelemaksu- ja tarbijalepinguid, liikluustrahvide vaidlustamist ja väiksemaid õigusrikkumisi.

Kohalik kohus lahendab ka Euroopa väiksemaid nõudeid käsitlevaid kohtuasju. Määruses on Euroopa väiksemate nõuete piirväärtuseks sätestatud kuni 2000 eurot.

1.2 Menetluse kohaldamine

Spetsiaalne kohaliku kohtu menetlus puudub. Kohtumenetluse eeskirjad kehtivad põhimõtteliselt nii piirkondlikus kohtus kui ka kohalikus kohtus. Oluline erinevus seisneb selles, et kohalikus kohtus menetletavates kohtuvaidlustes on pooltel õigus ise ennast esindada, samal ajal kui muudes kohtuasjades (mida arutab piirkondlik kohus) peavad pooli esindama advokaadid. Vt punkti 1.4 allpool. Lisaks arutab kohalikus kohtus kohtuasju kohtunik üksi.

Euroopa väiksemate nõuetega seotud otsuseid saab edasi kaevata edasikaebekorra kohaselt.

1.3 Vormid

Kohalikus kohtus algatatakse kohtumenetlus tavaliselt kohtukutsega. Kohtukutsega algav menetlus on kõikides kohtutes (piirkondlikus kohtus ja kohalikus kohtus) sama. Kõige tähtsamad kohtukutse elemendid on hagiavaldus (nõue ise) ja selle põhjendused (asjaolud ja õigused, millel hagiavaldus põhineb).

Mõned kohaliku kohtu menetluse erisused:

- 1) kostja kutsutakse piirkondlikku kohtusse A, kuid ta peab ilmuma kohaliku kohtu kohtuniku ette kohtu A peamajas või kohtu A kindlaksmääratud kohalikus esinduses;
- 2) kui hagejat esindab menetluses volitatud esindaja, tuleb kohtukutses märkida volitatud esindaja nimi ja aadress.

Euroopa väiksemate nõuete menetluses esitatakse hagi vormil A. Vormi saab alla laadida Euroopa e-õiguskeskkonna portaalist.

Hagiavaldus tuleb esitada pädevale kohtule. Kohus peab olema pädev vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades.

1.4 Õigusabi

Kohalikus kohtus lahendatavates kohtuasjades on pooltel õigus ennast ise esindada. See tähendab, et advokaadi kasutamine ei ole kohustuslik. Pooli võib abistada ka volitatud esindaja, kes ei pea olema advokaat. Advokaadi osutatud õigusabi kulude hüvitamise kohta vt punkt 1.8 allpool.

Ka Euroopa menetluses ei pea pooli esindama advokaat või muu õigusnõustaja.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Tõendite kogumisele kohaldatakse tavapäraseid õigusnorme. Tõendeid käsitleva Madalmaade õiguse kohaselt on kohtunikul esitatud tõendite hindamisel põhimõtteliselt vabad käed. Vt ka rubriiki „Tõendite kogumine“. Tõendite kogumist Euroopa menetluses reguleerib eelnimetatud määruse (EÜ) nr 861/2007 artikkel 9.

1.6 Kirjalik menetlus

Kehtestatud on siseriiklikud eeskirjad kohalike kohtute tsiviilrolli kohta. Kirjalikud dokumendid võib esitada kohaliku kohtu kantseleile (isiklikult, posti või faksi teel) enne kohtuasja kantselei nimekirjas avaldamise kuupäeva ning ka kohtuistungi ajal. Argumendid ja vastuargumendid võib esitada suuliselt kohaliku kohtu menetluse käigus. Euroopa menetlus on kirjalik menetlus, kuigi asja arutamiseks võidakse korraldada ka kohtuistung, kui kohtunik peab seda vajalikuks või menetluspool seda taotleb.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohtuotsus peab sisaldama järgmist:

- poolte ning nende volitatud esindajate või advokaatide nimed ja aadressid,
- menetluse käik,
- kohtukutse ja poolte argumentide kokkuvõtte,
- otsuse põhjendus koos asjaolude ja kohtuniku kaalutlustega,
- kohtuniku lõplik otsus,
- kohtuniku nimi ja
- kohtuotsuse kuupäev.

Kohtuotsusele kirjutab alla kohtunik.

1.8 Kulude hüvitamine

Kui hagi arutab kohalik kohus, võivad sellega kaasneda järgmised kulud: kohtu registreerimislõiv, kohtu poolt välja mõistetud kulud ja õigusabikulud.

Kohtu registreerimislõiv tuleb tasuda kohtu poole pöördumisel. Lõivu suurus sõltub kohtuasjast. Tegelikult maksab selle summa teie advokaat ja esitab teile hiljem selle eest arve. Kohtunik võib kohtumenetluse kaotanud poolelt välja mõista teise poole kohtukulud. Kui kumbki pool kohtumenetlust ei võida, kannavad pooled enda kohtukulud ise. Kohtu poolt välja mõistetud kulud võivad hõlmata õigusabikuluseid ning ka tunnistajate ja ekspertide kulusid, sõidukuluseid ja elamiskulusid, väljavõtete tegemise kulusid ja muid kohtuväliseid kulusid (<http://www.rechtspraak.nl/>).

Madalmaade õigusaktide kohaselt on vähem jõukal poolel mõnikord võimalus saada toetust õigusabikulude katteks. Toetust õigusabikulude katteks ei ole võimalik saada kõikide kohalikus kohtus lahendatavate kohtuvaidluste puhul. Kui on võimalik saada toetust õigusabikulude katteks, tasub vaidluse pool ka õigusabikulude omaosaluse, mille suurus sõltub tema varalisest seisundist. Taotluse õigusabikulude katteks toetuse saamiseks esitab advokaat õigusabi nõukogule (*Raad voor rechtsbijstand*). Taotluse esitamist reguleerib õigusabi seadus (*Wet op de Rechtsbijstand*). Seaduse III A peatükis on sätestatud ELi-sisestes piiriülestes kohtuvaidlustes õigusabi andmise eeskirjad. Selle seadusega rakendatakse nõukogu 27. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/8/EÜ, millega parandatakse õiguskaitse kättesaadavust piiriüleste vaidluste korral, kehtestades sellistes vaidlustes antava tasuta õigusabi kohta ühised miinimumeeskirjad (<http://www.rvr.org/>).

1.9 Edasikaebamise võimalus

Kohaliku kohtu otsuse saab edasi kaevata apellatsioonikohtusse. Otsuse saab edasi kaevata ainult juhul, kui nõue on suurem kui 1750 eurot. Apellatsioonkaebus tuleb esitada kolme kuu jooksul alates kohtuotsuse tegemise kuupäevast. Euroopa väiksemate nõuete menetluses tehtud kohaliku kohtu otsust ei saa edasi kaevata.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 28/01/2019

Väiksemad kohtuvaidlused - Austria

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Austria õiguses puudub eraldi väiksemate kohtuvaidluste menetlus. Austria tsiviilkohtumenetluse seadustikus (*Zivilprozessordnung – ZPO*) on sätestatud ainult lihtsustatud menetlus, mida kasutatakse teatavate ringkonnakohtus menetletavate asjade korral. Üldiselt on spetsiaalsed menetluseeskirjad või lihtsustatud menetlus olemas puhtalt selliste rahaliste vaidluste jaoks, mis kuuluvad ringkonnakohtute pädevusse (hagi summa 15 000 eurot või alla selle; alates 1. jaanuarist 2015. aastast suurendatakse seda piirmäära 20 000 eurole ja alates 1. jaanuarist 2016. aastast 25 000 eurole). Töö- ja sotsiaalkindlustusõigusega seotud asjades võidakse hagi summast olenemata kohaldada teatavaid menetluslikke lihtsustusi.

Üldjuhul kohaldatakse neid lihtsustusi väiksemate, s.t kuni 1000 euro (vt punkt 1.5) või kuni 2700 euro (vt punkt 1.9) suuruste nõuete korral.

1.2 Menetluse kohaldamine

Austria menetlusõiguses sätestatud erieeskirjade kasutamine on väiksemate kohtuvaidluste korral kohustuslik ja pooled ei saa nende kohaldamisest loobuda.

Seega ei saa ei kohus ega menetlusosalised lasta hagi menetleda nõ tavapärase menetluse abil.

1.3 Vormid

Kuna Austria õiguses puudub väiksemate kohtuvaidluste menetlus, puuduvad selliste hagide jaoks ka eraldi vormid.

1.4 Õigusabi

Õigusesindaja kasutamine ei ole Austrias kohustuslik kuni 5000 euro suurust summat hõlmavate hagide korral. Kohtunikud peavad andma abi neile pooltele, kes ei kasuta õigusesindajat, s.t nad peavad nõustama pooli nende menetlusõiguste ja kohustuste küsimuses ning seoses sellega, millised on poolte tegevuse või tegevusetuse õiguslikud tagajärjed. Pooled saavad registreerida oma hagi ka suuliselt pädevas ringkonnakohtus või oma elukohajärgses ringkonnakohtus. Juhul kui menetlusosaline ei kasuta õigusesindaja abi ja tema esitatud menetlusdokument on ebapiisav, peab kohtunik andma sellele isikule asjakohaseid selgitusi ja juhiseid. Sellega ei tohi seada ohtu kohtuniku erapooletust.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Kui tegemist on 1000 euro suuruste või väiksemate hagidega, võib kohus jätta tähelepanuta poole esitatud tõendid, kui kõigi asjakohaste asjaolude täielik selgitamine oleks ebaproportsionaalselt raske. Ka sellisel juhul peab kohtunik tegema heas usus otsuse, mis ei ole meelevaldne ja mis põhineb menetlusel kui tervikul. Selle otsuse võib järjestikustes apellatsioonietappides läbi vaadata.

1.6 Kirjalik menetlus

Austria õigusaktide kohaselt ei ole võimalik toimetada menetlust ainult kirjalikult. Kuna Austrias puuduvad aga tõenditega seotud piirangud, võib tunnistajate ütlused esitada siiski kirjalikult. Selliseid tõendeid käsitatakse siis pigem dokumentaalsete tõenditena, mitte ütlustena.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Austria tsiviilkohtumenetluse seadustikus on sätestatud, et kui kohtuotsus kuulutatakse välja suuliselt, kohaldatakse kohtuotsuse kirjaliku koopia suhtes leebemaid nõudeid hagi summast olenemata. Kui kohtuotsus kuulutati välja suuliselt mõlema poole juuresolekul ja kumbki pool ei esitanud apellatsiooni õigeaegselt, võib kohus anda välja kohtuotsuse nõ lühiversiooni, mis piirdub kõigest otsuse peamiste põhjenduste kirjeldamisega.

1.8 Kulude hüvitamine

Austria õigusaktide kohaselt hüvitatakse tsiviilkohtumenetluse kulud proportsionaalselt kohtuasjas saavutatud eduga. Nii kohtu- kui ka õiguskulude suurus on otseses seoses hagi summaga. Seega kaasnevad väiksema hagi summaga üldjuhul ka väiksemad kohtu- ja õiguskulud. Kuna kulud on tariifidena asjaomastes õigusnormides kindlaks määratud, on neid võimalik väiksemate kohtuvaidluste korral väikestena hoida. Kuid seda liiki hagide jaoks ei ole kehtestatud kulusid käsitlevaid erieeskirju.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Austria õigusaktide kohaselt on väiksemate kohtuvaidlustega seotud apellatsiooniõigus piiratud. Kuni 2700 euro suuruseid nõudeid hõlmavate menetluste raames saab apellatsiooni esitada ainult õigusküsimustes või õigustühisuse alusel (eriti raskete menetlusvigade korral). Muudele menetlusvigadele tuginedes apellatsiooni esitada ei saa, samuti ei saa vaidlustada esimese astme kohtu järeldusi asjaolude kohta või tõendite hindamist esimese astme kohtus. Muudel juhtudel kohaldatakse nõ tavapärase menetluse eeskirju.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 02/06/2018

Väiksemad kohtuvaidlused - Portugal

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [pt](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

- 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus
-

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Tõepoolest on olemas lihtsustatud erimenetlus, mida kohaldatakse käesoleval teabelehel käsitletavate asjade korral.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Erimenetlust, mis on seotud selliseid rahalisi nõudeid hõlmavate hagidega, mida peetakse väikese väärtusega nõueteks või mis tulenevad kaubandustehingutest, kohaldatakse alla 15 000 euro suuruste nõuete korral.

1.2 Menetluse kohaldamine

Selle menetluse kasutamine on vabatahtlik.

1.3 Vormid

Portugali õigusaktidega ei ole selliste hagide jaoks vorme ette nähtud.

1.4 Õigusabi

Õigusabi on võimalik saada kõigis kohtutes igat liiki asjade korral.

Nende kohtuasjade korral, mille väärtus on 5000 eurot või alla selle ja millega seoses ei ole pooled määranud õigusesindajat, või kui õigusesindaja ei osale kohtuistungil, kus asja arutatakse ja kus tehakse kohtuotsus, küsitleb tunnistajaid kohtunik.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Selle menetlusega seoses on ette nähtud tõendite kogumise eeskirjad, mis on leebemad ja paindlikumad nendest eeskirjadest, mida kohaldatakse tavapärase, deklaratiivse otsuse saamiseks algatatud menetluse raames.

Eeskirjad, mille abil püütakse muuta menetlus leebemaks ja paindlikumaks, on järgmised.

- Tõendid esitatakse kohtuistungil ajal. Kui hagi summa on väiksem kui 5000 eurot, võivad pooled kutsuda ainult kolm tunnistajat; muudel juhtudel võivad nad kutsuda viis tunnistajat. Iga asjaolu tõendamiseks ei ole pooltel siiski lubatud kutsuda üle kolme tunnistaja. Sel eesmärgil ei võeta arvesse neid isikuid, kes väidavad, et nad ei tea midagi.
- Kohtuistung korraldatakse 30 päeva jooksul ja kui hagi summa on alla 5000 euro, ei ole istungi kuupäeva kindlaksmääramisel vaja küsida mis tahes määratud õigusesindaja nõusolekut.
- Ühe poole istungilt puudumine – isegi kui see on põhjendatud – ei anna alust istungi edasilükkamiseks; samuti ei anna istungi edasilükkamiseks alust õigusesindaja puudumine – isegi kui see on põhjendatud –, kui hagi summa on väiksem eelmises punktis märgitud summast.
- Kui hagi summa on nimetatud summast suurem ja istung lükatakse edasi, tuleb uus istung korraldada järgneva 30 päeva jooksul. Teistkordset edasilükkamist ei võimaldata.

- e) Kui kohtunik leiab, et nõuetekohase otsuse tegemiseks on vaja asja täiendavalt uurida, peatab ta kohtuistungil selliseks ajaks, mida ta peab asjakohaseks, ja määrab viivitamatult nende uurimistoimingute tegemise aja. Asja kohtulik arutamine tuleb lõpule viia 30 päeva jooksul.
- f) Eksperdiarvamuse esitab alati üks ekspert.
- g) Pärast kõigi tõendite esitamist võib iga õigusesindaja esineda lühikese avaldusega.

1.6 Kirjalik menetlus

Sarnaselt muude menetlustega toimub see menetlus suuliselt.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohtuotsuse sisu käsitlevad eeskirjad on paindlikumad, võttes siiski arvesse asjaolu, et põhistus peab alati olema täpne, teisisõnu lühike ja asjakohane.

Peale selle ei pea kohtunik kohtuotsust kirjalikult vormistama, vaid võib selle protokollis kandmiseks kohe dikteerida.

Kui isiklikult kohtusse kutsutud kostja hagi ei vaidlusta, siis ka sellisel juhul on asjas tehtava kohtuotsuse struktuur vabam, sest kohtuniku ainus toiming, millel on kohtuotsuse õigusjõud, on lisada hagiavaldusele täitmisele pööramist käsitlev klausel, välja arvatud juhul, kui on selgelt alust menetlus edasi lükata või kui nõue on ilmselgelt vastuvõetamatu.

Menetluse edasilükkamist (selliste menetlusvigade korral, mis on piisavalt olulised, et kohtunik jätkaks nõude läbi vaatamata ja vabastaks kostja vastutusest) võimaldatakse või hageja nõue jäetakse ilmselgelt vastuvõetamatuna rahuldamata üksnes siis, kui selle kohta on selged tõendid.

1.8 Kulude hüvitamine

Piirangud puuduvad.

Need menetluse pooled, kellel on õigus kulude hüvitamisele, saavad kohtule viie päeva jooksul pärast lõpliku otsuse tegemist selgitava märkuse, mis on adresseeritud kaotanud poolele.

Selgitav märkus peab sisaldama järgmist teavet:

- a) menetlusosalise nimi, kohtuasja number ja õigusesindaja või täitevametniku nimi;
- b) eraldi pealkirja all poole tasutud riigilõivud;
- c) eraldi pealkirja all poole tehtud muud kulutused;
- d) eraldi pealkirja all õigusesindaja tasu summa, välja arvatud juhul, kui asjaomane summa moodustab üle 50% kõigist kaotanud ja võitnud poole tasutud riigilõivudest;
- e) saadaolev summa.

Väljamõistetud kulud maksab kaotanud pool otse asjaomase summa saajana nimetatud menetlusosalisele, välja arvatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku [artiklis 540](#) sätestatud juhul.

Kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seadustikuga kohustatakse kaotanud poolt tasuma järgmised summad ja kulud:

- a) võitnud poole tasutud riigilõivude summad proportsionaalselt töötasuga;
- b) võitnud poole tehtud kulutused;
- c) 50% kaotanud ja võitnud poole tasutud riigilõivudest kokku, mis hüvitatakse võitnud poolele õigusesindaja tasudega seotud kulude katteks, kui esitatakse eespool nimetatud selgitav märkus.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Apellatsiooni esitamise kohta erieeskirju ei ole. Seega ei ole apellatsiooni esitamisele seatud erandeid ega konkreetseid piiranguid ning apellatsiooni vastuvõetavuse (või mittevastuvõetavuse) üle otsustatakse üldeeskirjade alusel.

Related links

Lisateavet leiate järgmiste veebisaitide vahendusel:

- <https://dre.pt/web/guest/home> – Portugali õigusaktid internetis;
- <http://www.itij.mj.pt/> – õigusvaldkonna andmebaasid;
- <http://www.dgaj.mj.pt/> – õigusemõistmise peadirektooraat (kohtute kontaktandmed ja territoriaalne pädevus; juurdepääs kohtuametnike käsitlevale veebisaidile).

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversionides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 28/01/2019

Väiksemad kohtuvaidlused - Rumeenia

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Väiksemate nõuete menetlust reguleerivad 15. veebruaril 2013. aastal jõustunud uue tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 1025–1032.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Uue tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 1025 on **sätetatud**, et nõude väärtus ilma nõude viiviste, kulude ja muude kõrvalnõueteta ei tohi ületada 10 000 Rumeenia leud nõudevormi kohtusse laekumise kuupäeval.

Mis puudutab kohaldamisala (*ratione materiae*), siis **väiksemate nõuete menetlust ei kohaldata** maksu-, tolli- või haldusküsimustele ja samuti riigi vastutusele, mis tuleneb riigi tegevusest või tegevusetusest riigivõimu teostamisel. Seda menetlust ei kohaldata ka nõuete rahuldamiseks, mis puudutavad füüsiliste isikute perekonnaseisu või õigus- ja teovõimet; persuhtest tulenevaid varalisi õigusi; pärimist; pankrotimenetlusi, võlausaldajatega sõlmitud kokkuleppeid, maksejõuetute äriühingute või muude juriidiliste isikute likvideerimismenetlusi ja muid sarnaseid menetlusi; sotsiaalkindlustust; tööõigust; kinnisvara üürimist, välja arvatud rahaliste nõuetega seotud hagid; vahekohtumenetlusi; eraelu puutumatus ja isikuõiguste rikkumist.

1.2 Menetluse kohaldamine

Uue tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohaselt on **väiksemate nõuete menetlus alternatiivne menetlus**. Hagejal on valida **väiksemate nõuete menetluse** või tavalise kohtumenetluse vahel. Kui hageja on esitanud kohtule hagi, lahendatakse see tavamenetluses, v.

a juhul, kui hageja taotleb enne esimest kohtuistungit sõnaselgelt erimenetluse kohaldamist. Kui nõuet ei saa lahendada **väiksemate nõuete menetluses**, teatab kohus sellest hagejale ja kui hageja oma hagi tagasi ei võta, lahendatakse see tavamenetluse kohaselt. Nõuet lahendama pädev esimese astme kohus on kohalik kohus. Territoriaalne kohtualluvus määratakse kindlaks vastavalt üldisele õigusele.

1.3 Vormid

Justiitsministri 29. jaanuari 2013. aasta määruses nr 359/C, millega kinnitatakse tsiviilkohtumenetluse seadustikku käsitleva seaduse nr 134/2010 artiklites 1025–1032 sätestatud väiksemate nõuete menetluse vorminõuded, on sätestatud väiksemate nõuete menetluse jaoks kohustuslik tüüpvorm. Tüüpvormid on: avalduse vorm, avalduse muutmise ja/või parandamise vorm ja vastuse vorm.

1.4 Õigusabi

Õigusabi annab kohtunik oma ülesannete piires, mitte konkreetselt seda liiki juhtumite puhul.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Kohus võib peale poolte esitatud tõendite arvesse võtta ka muid tõendeid. Tõendeid, mille haldamine on võrreldes nõude või esitatud vastunõude väärtusega ebaproportsionaalselt kulukas, siiski arvesse ei võeta.

1.6 Kirjalik menetlus

Uue tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 1028 jj on sätestatud, et hageja algatab väiksemate nõuete menetluse, täites avalduse vormi ja esitades selle pädevale kohtule või saates selle posti teel või muul viisil, mis tagab avalduse edastamise ja kättesaamise kinnitamise. Koos avalduse vormiga esitatakse või saadetakse ka väidete koopiad, mida hageja võib kasutada. Kui hageja esitatud teave on ebaselge või ebapiisav või avalduse vorm ei ole täidetud õigesti, annab kohus hagejale võimaluse vormi täiendada või parandada või esitada lisateavet või dokumente, v.a juhul, kui nõue on selgelt alusetu või vastuvõetamatu. Nõue lükatakse tagasi, kui see on selgelt alusetu või vastuvõetamatu. Kui hageja jätab avalduse vormi kohtu määratud tähtaja jooksul täiendamata või parandamata, nõuet menetlusse ei võeta.

Väiksemate nõuete menetlus on kirjalik ja toimub ilma kohtuistungita. Kohus võib kutsuda pooled kohtusse, kui ta peab nende kohalolekut vajalikuks või üks pooltest seda taotleb. Kohus võib sellise taotluse rahuldamata jätta, kui ta leiab, et suuline arutelu ei ole kohtuasja asjaolusid arvestades vajalik. Keeldumise põhjused esitatakse kirjalikult ja seda ei saa vaidlustada.

Pärast nõuetekohaselt täidetud avalduse vormi saamist saadab kohus kostjale vastuse vormi koos avalduse vormi ja hageja nõude koopiatega. Kostja peab esitama nõuetekohaselt täidetud vastuse vormi ja dokumentide koopiad, mida ta kavatseb kasutada, 30 päeva jooksul alates dokumentide kättetoimetamisest. Kostja võib vastata muude sobivate vahendite abil vastuse vormi kasutamata. Kohus toimetab hagejale viivitamata kostja vastuse, olemasolu korral kostja vastunõude ja kostja argumentide koopiad. Kui kostja on esitanud vastunõude, peab hageja esitama nõuetekohaselt täidetud vastuse vormi või vastama muude vahendite abil 30 päeva jooksul alates vastunõude kättetoimetamisest. Vastunõue, mida lihtsustatud menetluses ei saa lahendada, eraldatakse ja lahendatakse üldise õiguse kohaselt. Kohus võib nõuda, et pooled esitaksid lisateavet ettenähtud tähtaja jooksul, mis ei või olla pikem kui 30 päeva alates kostja või vajaduse korral hageja vastuse saamisest. Kui kohus on määranud tähtaja, mille jooksul peavad pooled ilmuma kohtusse, saadetakse neile kohtukutse. Kui kohus on määranud menetlusetapi lõpetamise tähtpäeva, teavitab ta huvitatud isikut tähtaja ületamise tagajärgedest.

Kohus teeb otsuse 30 päeva jooksul pärast kogu nõutud teabe saamist või vajaduse korral pärast suulist ärakuulamist. Kui huvitatud isik ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, teeb kohus põhinõude kohta või vastunõude kohta otsuse, tuginedes kohtuasja toimikule lisatud dokumentidele. Esimese astme kohtu otsus jõustub alates selle tegemise ja pooltele kättetoimetamise kuupäevast.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Ei

1.8 Kulude hüvitamine

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 1031 on sätestatud, et kohtuvaidluse kaotanud poolelt mõistetakse teise poole taotlusel välja kohtukulud. Kohus ei mõista siiski kohtuvaidluse võitnud poole kasuks välja asjatuid kulusid või kulusid, mis on nõude väärtusega võrreldes ebaproportsionaalsed.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 1032 on sätestatud, et kohtuotsuse saab edasi kaevata ainult 30 päeva jooksul pärast selle kättetoimetamist. Apellatsioonikohus võib peatada kohtuotsuse täitmise, kui selleks on alust, tingimusel et määratakse kautsjon suurusjärgus 10% nõude summast. Apellatsioonikohtu otsus tehakse pooltele teatavaks ja see on lõplik.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 31/07/2017

Väiksemad kohtuvaidlused - Sloveenia

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [sl](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

SISUKORD

- [1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu](#)
 - [1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind](#)
 - [1.2 Menetluse kohaldamine](#)
 - [1.3 Vormid](#)
 - [1.4 Õigusabi](#)
 - [1.5 Tõendite kogumise eeskirjad](#)
 - [1.6 Kirjalik menetlus](#)
 - [1.7 Kohtuotsuse sisu](#)
 - [1.8 Kulude hüvitamine](#)
 - [1.9 Edasikaebamise võimalus](#)

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Sloveenia õigusaktidega on ette nähtud spetsiaalne väiksemate kohtuvaidluste menetlus, mis on reguleeritud tsiviilkohtumenetluse seaduse (*Zakon o pravdnem postopku – ZPP*) artikliga 30.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Tsiviilkohtumenetluse seaduse kohaselt on väiksem kohtuvaidlus selline vaidlus, milles nõude summa ei ületa 2 000 eurot. Kaubandusajade puhul on väiksem kohtuvaidlus selline vaidlus, milles nõude summa ei ületa 4 000 eurot. Väiksemad kohtuvaidlused hõlmavad ka selliseid vaidlusi, kus nõue ei ole rahaline ja kus hageja annab hagi teada oma valmisolekust nõustuda kuni 2 000 euro suuruse hüvitisega (4 000 eurot kaubandusajade puhul) nõude rahuldamise asemel. Samuti hõlmavad väiksemad kohtuvaidlused selliseid vaidlusi, kus hagi ese on vallasvara tarnimine ja kus hageja poolt nimetatud summa ei ületa 2 000 eurot (4 000 eurot kaubandusajade puhul). Väiksemad kohtuvaidlused ei hõlma selliseid vaidlusi, mis on seotud omandiõigusega, autoriõigusega, leiutiste ja kaubamärkide kaitsmise või kasutamise õigusega või ärinime kasutamise õigusega, ning vaidlusi, mis on seotud konkurentsikaitsega või valdusõigusega.

1.2 Menetluse kohaldamine

Menetluse kohaldamisala on kirjeldatud punktis 1.1. Väiksemaid kohtuvaidlusi menetletakse kohalikus kohtus (*okrajno sodišče*). Erandiks on kaubandusajad, mida menetletakse ringkonnakohtus (*okrožno sodišče*).

1.3 Vormid

Vormid on koostatud ainult selliste väiksemate kohtuvaidluste menetluste jaoks, mille pool on algatanud autentse dokumendi alusel. Täidetud vormi võib esitada elektroonilisi vahendeid kasutades järgmise veebilehe kaudu: <https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html>. See hõlmab autentse dokumendi alusel alustatud täitemenetlusi, mida pärast nõuetekohaselt põhjendatud kaebuse esitamist jätkatakse nii, nagu maksekäsu peale esitatud vastuväite puhul. Peale nimetatud vormide ei ole koostatud muid vorme, mida pooled saaksid kasutada väiksemaid kohtuvaidlusi käsitlevates menetlustes vaidluse algatamiseks.

Lisateavet hagiavalduste elektroonilise esitamise võimaluste kohta leiate teabelehel „Automaatne töötlemine”.

1.4 Õigusabi

Pooled võivad taotleda õigusabi, mida neile antakse juhul, kui nende puhul on täidetud tasuta õigusabi käsitlevas seaduses (*Zakon o brezplačni pravni pomoči – ZBPP*) sätestatud tingimused.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Väiksemate kohtuvaidluste menetluse puhul on hageja kohustatud esitama oma hagnis kõik faktid ja tõendid, samas kui kostja on kohustatud nii toimima oma kaitseväärtes. Iga pool võib seejärel esitada ühe ettevalmistava väite. Arvesse ei võeta neid fakte ja tõendeid, mis esitatakse hiljem kirjalikes väidetes. Kaitseväärtes ja ettevalmistavate väidete esitamiseks on aega kaheksa päeva.

1.6 Kirjalik menetlus

Väiksemate kohtuvaidluste menetlust toimetatakse kirjalikult tehtud õigustoimingute alusel. Kohus võib piirata tõendite kogumise menetluse kestust ja ulatust ning viia selle menetluse läbi oma kaalutusõigust kasutades, et saavutada tasakaal poolte õiguste nõuetekohase kaitsmise ning menetluse kiirendamise ja kulude kokkuhoiu tagamise eesmärkide vahel.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Väiksemate kohtuvaidluste menetluse raames tehtud otsus kuulutatakse välja kohe pärast põhikohtuistungil lõppu. Kirjalik kohtuotsus peab sisaldama sissejuhatavat osa, resolutiivosa, põhistusi ja märkust õigushüvede kohta. Põhistused sisaldavad üksnes faktiliste kaalutluste lühikokkuvõtet ning viiteid protseduurilise ja sisulise õiguse normidele, millel otsus põhineb. Kaubandusajadega seotud väiksemate kohtuvaidluste puhul sisaldab kohtuotsuse selgitav osa üksnes viiteid poolte nõuetele ja nende nõuete aluseks olevatele faktidele, märkust õigushüvede kohta ja märkust apellatsioonioiguse kohta, ning viidet sellele, et kohtuotsusele lisatakse põhistused, kui pool teatab oma kavatsusest otsus edasi kaevata.

1.8 Kulude hüvitamine

Menetluskulude kohta tehakse otsus vastavalt sellele, kui edukas üks või teine pool kohtuasjas oli – see tähendab, et kaotanud pool on kohustatud hüvitama teise poole kulud.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Pooled võivad esimese astme kohtu otsuse või väiksemate kohtuvaidluste menetluse lõpetamise otsuse edasi kaevata kaheksa päeva jooksul. Nimetatud kohtuotsuse ja menetluse lõpetamise otsuse saab vaidlustada üksnes selle alusel, et on tõsiselt rikutud tsiviilkohtumenetluse eeskirju, millele on osutatud tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 339 teises lõigus, ja on rikutud materiaalsoigust. Kaubandusajadega seotud väiksemate kohtuvaidluste menetluses võib kohtuotsuse vaidlustada vaid see pool, kes teatas oma vastavast kavatsusest. Väiksemate kohtuvaidluste menetluse raames puudub läbivaatamise võimalus ja menetluse uuesti läbiviimise taotlemise alused on piiratud.

Seonduvad lingid

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 05/12/2016

Väiksemad kohtuvaidlused - Slovakkia

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Spetsiaalne väiksemate nõuete menetlus puudub; väiksemate nõuete suhtes kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse üldsätteid. Nõudeid, mille väärtus ei ületa 2000 eurot ja mis vajavad vaid lihthindamist, kohtuistungil ei arutata.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Menetlust reguleeritakse tsiviilkohtumenetluse üldsätetega.

1.2 Menetluse kohaldamine

Menetlus algatatakse avaldusega, mis esitatakse nagu tavaliselt kõikide menetluste puhul.

1.3 Vormid

Spetsiaalsed vormid puuduvad.

1.4 Õigusabi

Pooltele osutatakse õigusabi kooskõlas kohtute üldise kohustusega teavitada pooli alati nende menetlusõigustest ja -kohustustest ning võimalusest kasutada advokaadi abi või pöörduda õigusabi keskuse (*Centrum právnej pomoci*) poole.

<http://www.centrumpravnejpomoci.sk/>

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Menetlust reguleeritakse tsiviilkohtumenetluse üldsätetega.

1.6 Kirjalik menetlus

See toimub tavaliselt samamoodi nagu muude tsiviilkohtumenetluste puhul.

1.7 Kohtuotsuse sisu

See on tavaliselt samasugune nagu muude tsiviilkohtumenetluste puhul.

1.8 Kulude hüvitamine

See toimub tavaliselt samamoodi nagu muude tsiviilkohtumenetluste puhul.

Kohus mõistab kohtukulud pooltelt välja olenevalt sellest, kumb pool kohtuvaidluse võidab. Kui poole hagi rahuldatakse ainult osaliselt, jaotab kohus kohtukulud poolte vahel proportsionaalselt või otsustab jätta kohtukulud kummagi poole enda kanda. Kui menetlus lõpetatakse ühe poole menetlusvigade tõttu, mõistab kohus kohtukulud välja teise poole kasuks. Kui poole süül tekkisid menetluskulud, mida muul juhul poleks tekkinud, mõistab kohus need kulud välja teise poole kasuks. Erandjuhul, erilist tähelepanu nõudvatel põhjustel kohus kohtukulusid välja ei mõista.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Poolel on võimalus kaevata kohtuotsus edasi tavapärasel tsiviilkohtumenetluses kasutataval viisil. Apellatsioonkaebus esitatakse vaidlustatava otsuse teinud kohtule 15 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kättetoimetamist.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 08/04/2019

Väiksemad kohtuvaidlused - Soome

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Soomes praegu kehtivad õigusnormid ei sisalda menetluseeskirju, mille kasutamine sõltuks hageja taotletavast rahasummast. Kuid juhtumi laadist tulenevalt võidakse ette näha sobiv menetlusvorm. Juhtumi menetlemisel läbitakse täieliku kohtumenetluse kõik eri etapid ainult juhul, kui selleks on alust ja huvitatud isik seda soovib. Juhtumi võib näiteks lahendada üks kohtunik ilma

suulise ettevalmistava istungita või juhtum võidakse lahendada ainult kirjaliku menetluse abil. Hagita tsiviilasjade jaoks on samuti ette nähtud erimenetlus. Vaidlustamata nõuete menetlemiseks kasutatakse eespool kirjeldatud lihtsustatud menetlust (vt teabelehed, mis käsitlevad maksekäsmenetlusi ja automaatset töötlemist Soomes).

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Nagu eespool märgitud, ei ole nõude rahaline väärtus oluline. Menetluse vorm sõltub asja kvalitatiivsest sisust.

1.2 Menetluse kohaldamine

Tsiviilkohtumenetluse algatamiseks tuleb esitada piirkonnakohtule (*käräjäoikeus*) kirjalik hagiavaldus. Vaidlustamata nõuete kohta võib hagiavalduse esitada ka elektroonilist vormi kasutades (vt teabeleht, mis käsitleb maksekäsmenetlust Soomes).

1.3 Vormid

Riiklikul tasandil puuduvad muud vormid peale selle, mille abil antakse teada kavatsusest esitada apellatsioon piirkonnakohtu otsuse peale. Teatavad piirkonnakohtud on välja töötanud vormid teatavat liiki teabevahetuse jaoks. Tavaliselt on olemas taotlusvormid või vormid vastuse andmiseks. Nende vormide kasutamine ei ole kohustuslik.

Vaidlustamata nõuete kohta võib hagiavalduse esitada elektroonilist vormi kasutades (vt teabeleht, mis käsitleb maksekäsmenetlust Soomes).

1.4 Õigusabi

Vajaduse korral annavad menetluse kohta nõu kohtute kantseleid.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Kui nõuet ei vaidlustata, siis ei nõuta tõendite esitamist. Kui kasutatakse vaid kirjalikku menetlust, vaadatakse läbi ainult kirjalikud tõendid. Puuduvad erisätted, mille kohaselt tuleks väiksemate kohtuvaidluste korral kohaldada tõendite kogumise suhtes erieeskirju.

1.6 Kirjalik menetlus

Kohtuasja võib lahendada ilma suulise ärakuulamiseta, tuginedes vaid kirjalikele tõenditele. Hagita asjad lahendatakse alati sel viisil. Kui nõue vaidlustatakse, võib need juhtumid lahendada vaid kirjalike tõendite põhjal, kui asja laadist tulenevalt ei ole põhikohtuistungil korraldamine vajalik ja ükski huvitatud isik ei ole kirjaliku menetluse kasutamise vastu.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Puuduvad erisätted, mis käsitleksid väiksemate kohtuvaidluste raames tehtud kohtuotsuste sisu.

1.8 Kulude hüvitamine

Reeglina peab kaotanud pool tasuma kõik mõistlikud õiguskulud, mis tema vastaspool on asjaga seoses kandnud mis tahes toimingute tegemisel. Kuid vaidlustamata nõuete ja eluasemeüüri käsitlevate asjade jaoks on kehtestatud hüvitatavate kulude ülemmäär. Nende juhtumite korral määratakse kohtuasja kaotanud kostjalt hageja kasuks välja mõistetav maksimaalne kulusumma kindlaks kulutabeli alusel.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Kohtuasja laad ei mõjuta edasikaebamisõigust. Apellatsioonimenetlus on ühesugune kõikide juhtumite korral. Piirkonnakohtu otsuse peale apellatsiooni esitamise kavatsusest tuleb teatada tähtaja jooksul ja apellatsioone menetleb apellatsioonikohus (*hovioikeus*).

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 08/02/2018

SISUKORD

- 1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu
 - 1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind
 - 1.2 Menetluse kohaldamine
 - 1.3 Vormid
 - 1.4 Õigusabi
 - 1.5 Tõendite kogumise eeskirjad
 - 1.6 Kirjalik menetlus
 - 1.7 Kohtuotsuse sisu
 - 1.8 Kulude hüvitamine
 - 1.9 Edasikaebamise võimalus
-

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Jah, on olemas erimenetlus väiksemaid kohtuvaidlusi hõlmavate tsiviilasjade jaoks.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Väiksemaid kohtuvaidlusi hõlmavate tsiviilasjade jaoks ette nähtud erimenetlust toimetatakse esimese astme üldkohtus (piirkonnakohtus (*tingsrätt*)) siis, kui hageja nõue jääb allapoole teatavat piirväärtust. Praegu (2013. aastal) on see piirväärtus 22 500 Rootsi krooni. Piirväärtus ei ole õigusaktidega kindlaks määratud summa, vaid see on seotud nõu hinna baassummaga (*pris basbelopp*) ja see tähendab, et piirväärtus arvutatakse vastavalt hinnamuutuse trendile.

1.2 Menetluse kohaldamine

Selle menetluse kasutamine ei ole piiratud ainult teatavat liiki asjadega, näiteks tarbijaõigusi käsitlevate tsiviilasjadega. Menetluse kasutamise tingimus on, et tegemist peab olema tsiviilasjaga ning et nõude summa peab jääma allapoole piirväärtust. Seda menetlust ei saa kasutada perekonnaasjade puhul.

1.3 Vormid

Väiksemate kohtuvaidluste menetluse algatamiseks ei ole ette nähtud tüüpvormi. Olemas on hagiavalduse vorm, mida võib kasutada hagi summa suurusest olenemata. Vorm on kättesaadav Rootsi Riikliku Kohtute Ameti (*Domstolsverket*) veebisaidil (<http://www.domstol.se/>) [rootsi](#) ja [inglise](#) keeles.

1.4 Õigusabi

Piirkonnakohtu (*tingsrätt*) poole pöördumise korral on võimalik saada abi seoses menetluse algatamisega. Ametiasutustel on üldine teenuse osutamise kohustus, mis on sätestatud õigusaktides. See kohustus tähendab, et isikud võivad piirkonnakohtusse näiteks helistada või sinna kohale minna ning saada üldist nõu seoses menetlustega ja nende puhul kohaldatavate eeskirjadega. Kohtu eesistuja on samuti kohustatud tagama, et kohtuasja ettevalmistavas etapis ja sõltuvalt asja laadist selgitatakse asjaomaseid küsimusi ning et pooled täpsustavad, millele nad kavatsevad kohtumenetluses tugineda. Praktikas täidab kohtunik seda kohustust lisaküsimuste ja märkuste esitamise kaudu.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Väiksemate kohtuvaidluste jaoks ei ole ette nähtud erieeskirju. Seega võib esitada nii suulisi kui ka kirjalikke tõendeid. Tunnistajate kirjalike ütluste kasutamine on lubatud ainult teatavatel erijuhtudel. Lisateavet tõendite kogumist käsitlevate Rootsi õigusnormide kohta leiate siit.

1.6 Kirjalik menetlus

Kohtul on võimalik teha otsus ainult kirjaliku menetluse tulemusena. Seda võimalust kasutatakse juhul, kui suulise menetluse läbiviimine ei ole nõutav seoses asja uurimisega ja seda ei taotle kumbki pool.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Väiksemate kohtuvaidlustega seoses tehtud kohtuotsuste vormistamiseks ei ole ette nähtud erieeskirju. Järgmisena esitatud korda kohaldatakse kõigi tsiviilasjade puhul, sealhulgas väiksemates kohtuvaidlustes tehtud kohtuotsuste puhul. Kohtuotsus tuleb vormistada kirjalikult ja see peab sisaldama järgmist eraldi osades esitatud teavet: kohtu nimi ning kohtuotsuse tegemise kuupäev ja koht, pooled ja nende esindajad või õigusnõustajad, kohtuotsuse resolutiivosa, poolte nõuded ja väited ning nende aluseks olevad asjaolud, kohtuotsuse põhised, sealhulgas teave selle kohta, millised asjaolud loeti tõendatuks.

1.8 Kulude hüvitamine

Väiksemate kohtuvaidluste kõige olulisem eritunnus on kulusid käsitlevad erieeskirjad. Võitnud poolel on õigus saada hüvitist ainult tunniajalise õigusnõustamise kulude katteks ja seda ainult ühe korra igas kohtuastmes. Samuti on tal võimalik saada hüvitist avalduse esitamise tasu, reisikulude ja istungil osalemisega seotud elamiskulude, tunnistajatega seotud kulude ning dokumentide tõlkimisega seotud kulude katteks. Hüvitis määratakse juhul, kui taotletav kuluhüvitis on mõistlik selleks, et võitnud pool saaks oma õigusi jõustada. Esindajate tasu ei hüvitata seega suuremas summas, kui ühe töötunni eest küsitud tasu ulatuses.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Madalama astme kohtu otsuse peale võib esitada apellatsiooni kõrgema astme kohtule.

Selleks et apellatsioonikohus (*hovrätt*) saaks piirkonnakohtu (*tingsrätt*) otsuse läbi vaadata, tuleb taotleda apellatsiooni esitamise luba. Apellatsiooni esitamise luba antakse üksnes juhul, kui apellatsiooni läbivaatamine kõrgema astme kohtus on oluline õiguse kohaldamise seiskohast, kui on alust piirkonnakohtu otsuse muutmiseks või kui apellatsiooni läbivaatamiseks on muud mõjuvad põhjused. See pool, kes soovib esitada apellatsiooni piirkonnakohtu otsuse peale, peab seda tegema kirjalikult ning apellatsioon peab olema jõudnud piirkonnakohtusse kolme nädala jooksul alates kohtuotsuse tegemise kuupäevast.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 05/11/2015